

Gemeente Waalwijk

STARTNOTITIE

Woningbouwlokatie 'Waalwijk-west'

december 1996
K.7207.300.0906

ADVISEURS

Adviesbureau voor Onderzoek, Planvorming en Realisatie in Ruimtelijke Ordening, Economie en Milieu

Bureau voor Ruimtelijke Ordening van Heesewijk B.V.
Adres: Taalstraat 36, Vught. Postadres: Postbus 68, 5260 AB Vught, Nederland.
Telefoon: 073 - 657 91 02, Telefax: 073 - 656 16 65, e-mail: bro.adviseurs@tip.nl

INHOUDSOPGAVE

Pagina

1.	Inleiding	1
2.	Probleemstelling en doel	5
	2.1 De achtergronden van de keuze voor Waalwijk-west	5
	2.2 Motivering van het woningaantal	6
	2.3 Doelstelling	7
3.	De kenmerken van de plek	9
4.	Voorgenomen activiteit en alternatieven	13
5.	Te onderzoeken effecten	15
6.	Procedure	17
Bijlage:	Overzicht van de geschiedenis van de bouwlocatie voor de gemeente Waalwijk	

1. Inleiding

Aanleiding

De gemeente Waalwijk is van plan om een nieuwe woningbouwlocatie te ontwikkelen ten westen van de huidige kern Waalwijk. In het streekplan van de provincie Noord-Brabant kreeg Waalwijk de groeiklasse 5-status. Dat betekent dat Waalwijk een taak heeft in de opvang van de lokale en regionale woningbehoefte. Volgens (provinciale) berekeningen moeten er in Waalwijk tot het jaar 2005 circa 2200 nieuwe woningen worden gebouwd. Dit aantal kan nog variëren op basis van bestaand en te ontwikkelen beleid. Ook voor de jaren daarna -ten minste tot 2010- zou 'West' in de ruimtebehoefte moeten kunnen voorzien. De locatie Waalwijk-west ligt voor een groot deel op grondgebied van de (voormalige) gemeente Sprang-Capelle. De gemeentelijke herindeling per 01-01-1997, waarbij de gemeenten Waalwijk, Sprang-Capelle en Waspik worden samengevoegd tot één nieuwe gemeente, maakt het mogelijk om de ontwikkeling van Waalwijk-west nu ter hand te nemen.

De Colleges van de betrokken gemeenten (Waalwijk en Sprang-Capelle) hebben besloten dat de bedoelde bouwlocatie moet worden ontwikkeld in één samenhangend plan, dat nadrukkelijk ook rekening moet houden met het omliggend gebied. Het ontwikkelen van een nieuwe woningbouwlocatie van dergelijke omvang heeft belangrijk (milieu)gevolgen voor het gebied zelf en heeft een uitstraling naar het gebied daarbuiten. Ten noorden van de beoogde woningbouwlocatie ligt een gebied met belangrijke natuurwaarden. Gelijktijdig met de stedelijke ontwikkeling zal ook een (versneld) natuurontwikkelingstraject in gang worden gezet. Deze plannen worden in samenhang ontwikkeld in een Masterplan dat voor het totale gebied wordt gemaakt.

Het MER-plichtige besluit

Op grond van de Wet milieubeheer moet voor een woningbouwproject voor meer dan 2000 woningen (buiten verstedelijkte gebieden) een milieu-effectrapport (m.e.r.)-procedure worden doorlopen. Verwacht wordt dat dit aantal wordt gehaald. Mocht naar aanleiding van nieuwe ontwikkelingen blijken dat er minder woningen worden gebouwd, dan zijn de Colleges van mening dat het toch goed is om de m.e.r.-procedure te doorlopen, vanwege de gevoeligheid van het gebied en de te verwachten natuur- en milieu-effecten.

De m.e.r.-procedure is van toepassing op de vaststelling van het ruimtelijk plan (volgens de Wet op de ruimtelijke ordening) dat als eerste in de mogelijke aanleg voorziet. In dit geval is dat het globale bestemmingsplan dat voor Waalwijk-west zal worden opgesteld. De m.e.r.-procedure zal worden gekoppeld aan de bestemmingsplanprocedure. Het masterplan dat nu wordt gemaakt vormt de toelichting van het bestemmingsplan.

De MER zal het karakter hebben van een project- of inrichtings-MER. Het beperkt zich tot alternatieven voor de inrichting van één concrete locatie. De locatiekeuze zelf staat niet ter discussie. In hoofdstuk 2 wordt beschreven op welke wijze en tegen welke politiek-bestuurlijke achtergrond tot deze keuze is gekomen.

Relatie met het Masterplan

Het MER zal worden gebruikt om mede richting te geven aan het stedenbouwkundig plan. De stedenbouwkundige planvorming zal worden beschreven in het Masterplan. Vanuit een integrale gebiedsvisie, waarbij structuurbeelden worden opgesteld voor woningbouw en natuurontwikkeling, wordt een ontwikkelingsvisie gemaakt voor de eerste 1000 te bouwen woningen, welke weer worden uitgewerkt in deelplannen en bouwplannen.

Initiatiefnemer en bevoegd gezag

De Colleges van Burgemeester en Wethouders van de huidige gemeenten Waalwijk en Sprang-Capelle hebben het initiatiefnemer genomen voor het opstellen van deze Startnotitie. Het College van Burgemeester en Wethouders van de nieuwe gemeente Waalwijk treedt op als initiatiefnemer (IN) in de m.e.r.-procedure. De gemeenteraad van de nieuwe gemeente treedt op als bevoegd gezag (BG).

De Startnotitie

Het doel van deze Startnotitie is:

- de m.e.r.-procedure officieel te starten;
- de betrokken personen en instanties te informeren, zoals insprekers, wettelijke adviseurs en de Commissie voor de m.e.r. (C-m.e.r.);
- richting te geven aan mogelijke alternatieven voor het stedenbouwkundig plan;
- een overzicht te geven van wat er in het op te stellen milieu-effectrapport (MER) zal worden beschreven.

Inspraak

Iedereen kan inspreken om wensen kenbaar te maken voor de richtlijnen voor het op te stellen milieu-effectrapport (MER). De richtlijnen geven aan wat er in het MER moet komen te staan. De Startnotitie zal gedurende vier weken ter inzage liggen in Waalwijk en in Sprang-Capelle:

Gemeentehuis Waalwijk

Raadhuisplein 2
Postbus 10.150
5140 GB WAALWIJK
Tel: 0416-68 34 56

Gemeentehuis Sprang-Capelle

Raadhuisstraat 64

5161 BJ SPRANG-CAPELLE
Tel: 0416 - 27 29 34

Het plangebied

Het plangebied wordt in beginsel begrensd door de N261 aan de oostkant, de A59 in het noorden, in het zuiden de lintbebouwing van Sprang en de Bernhardstraat / Koesteeg aan de westkant. De gronden aan de noordrand, gelegen tegen de A59, worden buiten het direkte plangebied gelaten, omdat hiervoor reeds een ontwikkeling in gang is gezet. Deze gronden zijn in eigendom van Staatsbosbeheer en zijn c.q. worden ingericht als reservaatgebied. Uiteraard zullen in het MER wel de effecten van de woningbouwlocatie op dit gebied worden onderzocht.

Inhoud van de Startnotitie

In deze Startnotitie komt het volgende aan de orde:

- de probleem- en doelstelling: de motivering waarom er minimaal 2200 woningen moeten worden gebouwd en de politiek-bestuurlijke achtergrond van het besluit om deze te bouwen in Waalwijk-west (hoofdstuk 2);
- een beschrijving en waardering van de huidige kenmerken van het gebied (hoofdstuk 3);
- een beschrijving van de voorgenomen activiteit en varianten voor een mogelijke opzet van het stedenbouwkundige plan (hoofdstuk 4);
- een overzicht van de te onderzoeken effecten (hoofdstuk 5);
- de relatie met de planvorming en de te volgen procedure (hoofdstuk 6).

Het plangebied

2. Probleemstelling en doel

Algemeen

Het groeiklassebeleid van de provincie Noord-Brabant is gericht op versterking van de stedelijke structuur. Met het oog op deze versterking dient de toename van de woningvoorraad zoveel mogelijk te worden geconcentreerd in de stedelijke gebieden. Het aandeel van de 'grote' steden in de woningvoorraad moet minimaal gelijk blijven. De groeiklasse geeft de mate aan waarin verstedelijking wordt nagestreefd door de bouw van woningen en de vestiging van bedrijven en voorzieningen. Waalwijk is in het streekplan aangemerkt als een groeiklasse 5-gemeente en heeft daarmee een taak in de opvang van de lokale en regionale woningbehoefte. Door gebrek aan uitbreidingslocaties loopt Waalwijk echter al enkele jaren achter op het woningbouwprogramma. Over de mogelijke uitbreidingsrichtingen van Waalwijk is jarenlang gediscussieerd.

2.1 De achtergronden van de keuze voor Waalwijk-west

Reeds in 1976 besloot de Waalwijkse gemeenteraad om de lokatie 'Noord' als alternatief open te houden voor stedelijke uitbreiding na 1985. Groot voordeel van deze lokatie was dat het op eigen grondgebied lag en de ligging nabij het stadscentrum van Waalwijk. De provincie ondersteunde deze keuze echter niet. In die tijd ging men nog uit van een verspreide opvang van woningbouw in het 'stadsgewest' Waalwijk: Drunen, Sprang-Capelle en Kaatsheuvel hadden hierin een taak.

Medio 1990 spreken Gedeputeerde Staten uit dat de lokatie Waalwijk-Noord definitief van de baan is. De lokatie heeft onvoldoende potenties voor ontwikkeling tot een aanvaardbaar woonmilieu. De belangrijkste motieven hiervoor waren:

- door de geïsoleerde ligging aan de andere kant van de Maasroute kan geen interne samenhang met het overig stedelijk gebied worden gecreëerd;
- de lokatie is inflexibel in die zin dat de lokatie een minimale grootte moet krijgen. Een tussentijdse beleidswijziging waarmee slechts een deel van het woningbouwprogramma wordt uitgevoerd is onuitvoerbaar;
- de lokatie wordt zeer nadelig beïnvloed door diverse milieubelastende factoren: de A59, het industrieterrein, de rioolwaterzuivering, de voormalige vuilstort en de hoogspanningsleiding. Hiervoor moeten brede bufferzones worden gerealiseerd, wat een inefficiënt ruimtegebruik tot gevolg heeft;
- in samenhang met bovengenoemde zaken is het realiseren van een wervend woonmilieu niet goed mogelijk;
- tot slot betekent Waalwijk-noord een duidelijke aantasting van het open rivierenlandschap.

Een verdere uitbreiding naar het oosten (richting Drunen) of naar het zuiden (richting Kaatsheuvel) is wel overwogen. Deze lokaties zijn echter ook snel weer uit beeld verdwenen, vanwege de natuurlijke en landschappelijke waarden in deze gebieden. De gemeenten Waalwijk en Sprang-Capelle konden het echter niet eens worden over uitbreiding in westelijke richting.

Op 18 juni 1991 benadrukte GS nogmaals dat zij haar negatieve standpunt over noord niet in heroverweging wilde nemen. GS sprak haar voorkeur uit voor uitbreiding in westelijke richting op grondgebied van de gemeente Sprang-Capelle. Als gevolg hiervan stond een grenscorrectie als bespreekbaar onderwerp op de agenda. De discussie en besluitvorming kwam hiermee in het traject van de gemeentelijke herindeling terecht.

In die discussie over grenscorrectie en gemeentelijke herindeling worden dan grootschalige grenscorrectie en herindelingen voorgesteld, om daarmee gemeenten te kunnen vormen die 25 jaar vooruit kunnen op eigen grondgebied. Dit betekent dat de gemeenten Sprang-Capelle en Waspik samengevoegd worden met de gemeente Waalwijk. Deze nieuwe bestuurlijke context fixeert de discussie van de Waalwijkse uitbreiding richting west. De beleidsbesluiten en beleidsuitspraken uit de jaren 1991 en verder ondersteunen de keuze voor de bouwlocatie West. De bouwlocatie Waalwijk-west is dan bestuurlijk een feit.

Een chronologisch, samenvattend overzicht van de geschiedenis van de lokatiekeuze is opgenomen in de bijlage (Besluit van Gedeputeerde Staten over de bouwlocatie Waalwijk, dd. 19 januari 1993, kenmerk nr. 96918).

2.2 Motivering van het woningaantal

Volgens het provinciale beleid (streekplan, 1992) is het streven om de grote stad tenminste zijn aandeel in de stadsregionale woningvoorraad te laten behouden ten opzichte van 1985. Deze taakstelling is onderkend door de betrokken gemeenten in de regio, te weten Drunen, Loon op Zand, Sprang-Capelle, Waalwijk en Waspik. In de regio Waalwijk is het aandeel van de kern Waalwijk zelf echter teruggelopen, zo blijkt uit de volgende cijfers.

Tabel 1: Aandeel in de woningvoorraad regio Waalwijk

woningvoorraad 'stadsregio'	Waalwijk	Drunen	Sprang-Capelle	Loon op Zand	Totaal
1-1-1985 - absoluut	9981	5124	2950	6578	24633
%	40,52%	20,80%	11,98%	26,70%	100%
1-1-1996 - absoluut	11580	6727	3678	8350	30344
%	38,16%	22,17%	12,15%	27,52%	100%
herverdeling naar verhouding '85	12295	6312	3634	8103	30344
verschil: theoretisch minus feitelijk	715	-415	-53	-247	0

Geconcludeerd kan worden dat Waalwijk per 1-1-1996 een achterstand van ruim 700 woningen heeft op de taakstelling vanuit het verstedelijkingsbeleid. De gemeenten Drunen en Loon op Zand hebben daarentegen veel gebouwd. Deze gemeenten hadden voor de streekplan-herziening een belangrijk taak in de regionale woningbouw. Toen zij in 1992 werden teruggezet naar groeiklasse 3 is de bouwstroom aanmerkelijk verminderd. Nieuwe woningen zouden moeten worden geconcentreerd in Waalwijk. Waalwijk heeft deze terugval in bouwproductie echter niet kunnen compenseren, door gebrek aan uitbreidingsruimte.

Het gebrek aan uitbreidingslokaties binnen de eigen gemeentegrenzen noopte de gemeente Waalwijk ertoe om inbreidingslokaties reeds zoveel mogelijk te benutten. Een analyse van restcapaciteit (situatie 1-1-1990) maakte duidelijk dat er voor 850 woningen capaciteit beschikbaar was. Sindsdien zijn er 764 woningen gebouwd.

De gemeentelijke woningbouwtaakstellingen worden aangegeven door provinciale *richtgetallen*. Na 1992 is de taakstelling voor Waalwijk sterk opgetrokken. De som van de richtgetallen tussen 1982 en 1994 bedroegen voor Waalwijk 2749 woningen, terwijl er in die periode maar 1972 woningen gebouwd zijn. Dat is dus een achterstand van 777 woningen.

Voor de komende jaren heeft de provincie de volgende richtgetallen aangegeven.

Tabel 2: Provinciale richtgetallen

	som richtgetallen '95 - '98	gebouwd in '95	woningvoorraad per 1-1-'96	richtgetallen (t.o.v. '96)	
				tot en met 2000	tot en met 2005
Waalwijk	+ 1460	25	11580	+ 1540	+ 2285
Sprang-Capelle	+ 123	58	3687	+ 103	+ 211
Waspik	+ 100	27	1772	+ 102	+ 157
Totaal nieuwe gemeente	+ 1683	110	17039	+ 1745	+ 2653

De nieuwe gemeente staat tot aan het jaar 2000 voor een woningbouwtaakstelling van 1745 woningen, en tot aan het jaar 2005 van ruim 2650 woningen. Uitgaande dat hiervan een deel wordt gebouwd in de respectievelijke kernen van Sprang-Capelle en Waspik, betekent dat er tot 2005 in Waalwijk(-west) minimaal 1540 resp. 2285 worden gebouwd.

Bij deze berekening is geen rekening gehouden met de relatieve achterstand van 700 woningen. Bovendien moet Waalwijk-west zo mogelijk ook ruimte bieden voor woningbouw op langere termijn, in ieder geval tot aan 2010. Gesteld wordt dat in Waalwijk-west ruimte moet zijn voor de bouw van 2200 tot 3000 woningen.

2.3 Doelstelling

Het doel van de voorgenomen activiteit is door de bouw van 2200 tot 3000 woningen te voorzien in de woningbehoefte in de regio, in ieder geval tot het jaar 2010.

De Colleges van Burgemeester en Wethouders van de gemeenten Waalwijk en Sprang-Capelle hebben uitgesproken dat de ontwikkeling van de woningbouwlocatie Waalwijk-west bekeken moet worden in samenhang met de omgeving. Er moet speciaal aandacht uitgaan naar de mogelijkheden om in te spelen op de waarden in de omgeving en de aansluiting op de lintbebouwing van Sprang.

3. De kenmerken van de plek

Ligging van het gebied

Het gebied ligt ten westen van de kern Waalwijk, aan de andere kant van de N261. Aan de zuidkant van het plangebied ligt het bebouwingslint en de dorpskern van Sprang. De west- en noordgrens wordt gevormd door respectievelijk de Bernhardstraat/Koestraat en de A59 (Maasroute).

Ondergrond en hydrologie

Ondergrond

Het plangebied ligt op een belangrijke overgang tussen de hoge pleistocene zandgronden van Brabant naar de veenbodems en kleigronden van laag-Nederland en het rivierengebied. In het verleden was het gebied bedekt door laagveen. Vanaf ca. 1400 werd het veen ontgonnen. Het veen is tot op het zand afgegraven. Het plangebied loopt van 3,2 m +NAP in het zuiden naar 1,3 m +NAP in het noorden af.

Hydrologisch systeem

Door bovengenoemde overgang is het in hydrologisch opzicht een bijzonder gebied. Het grondwater beweegt zich vanaf de hogere zandgronden in noordwestelijke richting naar de Bergse Maas. De grondwaterstromen worden gevoed door regenwater dat op hoger gelegen gebieden infiltreert en vervolgens ondergronds tientallen tot honderden jaren onderweg is, voordat het in de lager gelegen gebied opkwelt. In het plangebied Waalwijk-west zijn kwelstromen van drie verschillende systemen aanwezig:

- lokaal geïnfiltreerd water dat op lagere percelen en slootkanten opkwelt (afkomstig van infiltratie op de zandrug van Kaatsheuvel e.o. en enige tientallen jaren oud);
- kwelwater afkomstig van de hoge zandgronden van de Loonse Duinen ten zuiden van Waalwijk (enige honderden jaren oud);
- diep geïnfiltreerd regenwater dat inziigt op het Kempisch Plateau en enige duizenden jaren oud is.

Grondwaterstand

In het verleden zijn ontwateringsmaatregelen uitgevoerd voor een betere drooglegging ten behoeve van de landbouw. De grondwaterstand in het gebied varieert nu van grondwatertrap VIa (GHS 0,40 - 0,60 m en GLG 1,20 - 2,00 m) bij Sprang tot grondwatertrap IIIa in bij de voormalige spoorbaan (GHG <0,20 m en GLG 0,80 - 1,20 m).

Voor een dorpsuitbreiding ten zuiden van de Oude Straat in Sprang is destijds de ontwatering aangepast zonder het maaiveld op te hogen. De verlaging van de grondwaterstand heeft lokaal geleid tot verdrogingseffecten.

Oppervlaktewater

Van nature was de afwatering van het gebied gebrekkig. De afwatering is door het graven van vele sloten verbeterd. Het oppervlaktewater stroomt nu onder natuurlijk verhang af in westelijke richting naar de Donge.

Kwaliteit van het water

Het opgekwelde water is doorgaans voedselarm en van goede kwaliteit. Door de riooloverstort van Sprang en de menging met afgevoerd landbouwwater wordt de kwaliteit van het oppervlaktewater nadelig beïnvloed.

Natuur

Doordat in het plangebied schone, voedselarme kwel naar de oppervlakte komt, zijn de groeiplaatsomstandigheden bijzonder waardevol, met name voor soortenrijke natte graslanden. Het slagenlandschap wordt bovendien gekenmerkt door elzensingels met een rijke avifauna en een goed ontwikkelde zoogdierfauna. Daarnaast zijn er waardevolle oever- en watervegetaties langs en in de sloten.

De meest waardevolle natuur komt voor in het meest natte deel net ten zuiden van de A59. Na de ruilverkaveling zijn deze gronden in bezit gekomen van Staatsbosbeheer. Deze worden beheerd als extensieve natte graslanden met rietlanden en struwelen. Er komen vele soorten moerasvogels, struweelvogels en cultuurlandvogels voor.

Verder naar het zuiden wordt het gebied droger en intensiever agrarisch gebruikt. In zuidelijke richting nemen de natuurwaarden daardoor af. Waardevolle, soortenrijke vegetaties komen voor langs perceelsgrenzen en sloten. Er zijn duidelijk minder avifaunasoorten aanwezig.

Landschap

De Langstraat heeft een "kamerachtige" structuur van lintbebouwing en binnengebieden met langgerekte smalle kavels ('slagen'). Langs perceelsgrenzen staat van oorsprong veel beplanting (elzensingels). Hierdoor is het gebied oost-west-richting besloten. In noord-zuidrichting zijn de langgerekte kavels zeer karakteristiek. In de loop der jaren zijn echter op veel plaatsen de beplantingen verwijderd, waarbij onduidelijke restanten achtergebleven zijn. Verder naar het westen richting Capelle en Waspik is het oorspronkelijke landschap nog beter in tact.

Cultuurhistorie

Cultuurhistorische waarden liggen in het karakteristieke slagenlandschap (zie hierboven) en de lintstructuren. Bijzondere elementen in het plangebied zijn de ligging van de Oude Straat en de oude spoorbaan, die nog als een dijkje in het landschap herkenbaar is.

Archeologie

Het gebied werd vanaf ca. 1400 ontgonnen. Er zijn in het verleden wel eens archeologische vondsten gedaan uit die tijd. De Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek (ROB) zal in het gebied nader onderzoek verrichten. Bijzonder archeologische waarden worden niet verwacht.

Huidige gebruik

Het gebied is momenteel in agrarisch gebruik (grasland).

Verkeer

De N261 langs het plangebied is een belangrijke regionale verbindingsweg tussen Tilburg en Waalwijk/A59. Ook de Efteling, die als belangrijke toeristische attractie in het seizoen veel bezoekers trekt, wordt via de N261 ontsloten. Er zijn plannen om de capaciteit van de N261 uit te bouwen. De A59 ten noorden van het gebied sluit aan op het landelijke netwerk van snelwegen.

Het oude lint in Sprang (Kerkstraat, Van der Duinstraat) heeft vrij veel last van doorgaand (sluip)verkeer. Er zijn plannen om een betere verbinding in westelijke richting aan te leggen, buiten Sprang om, de zogenaamde 'weg om de noord'.

Verontreinigingen

Heel lokaal zijn verontreinigingen aangetroffen in het grondwater, die boven de interventiewaarden liggen. De herkomst van deze verontreinigingen is onbekend.

Conclusies

Sterk bepalend voor het gebied zijn de hydrologische situatie en de daarmee samenhangende natuurwaarden. In belangrijke delen van het gebied zijn de waarden van hydrologie en natuur hoog.

4. Voorgenomen activiteit en alternatieven

Voorgenomen activiteit

In Waalwijk-west worden ca. 2200 - 3000 woningen gebouwd. Bij de ontwikkeling van de woningbouwlokatie moet een aantrekkelijk, wervend woonmilieu worden gecreëerd, waarbij ook rekening wordt gehouden met de aanwezige waarden in en rondom het te bebouwen gebied. De ambities liggen in de volgende punten:

- Waalwijk-west moet een eigen en eigentijdse identiteit krijgen;
- omdat het benodigde aantal woningen volgens de berekeningen varieert, moet het plan gefaseerd en in verschillende 'vlekken' kunnen worden ontwikkeld. Daarbij moet het mogelijk zijn om op toekomstige ontwikkelingen in te kunnen spelen;
- Respect voor de aanwezige natuurwaarden; in samenspel met woningbouw moet ook natuurontwikkeling een kans krijgen;
- er moet rekening worden gehouden met de eigen identiteit en het stedenbouwkundig beeld van Sprang;
- de toekomstige inwoners moeten zich (kunnen) richten op zowel de (centrum-)voorzieningen in Waalwijk-centrum als de (dagelijkse) voorzieningen in Sprang.

Bij de planvorming wordt niet het meest noordelijke gebied tegen de A59 betrokken. Staatsbosbeheer heeft, als eigenaar van deze gronden, hiervoor reeds haar eigen plannen voor natuurontwikkeling. Deze sluiten aan op de natuurontwikkelingsgedachte die ook voor het plangebied geldt.

In het MER worden varianten voor de stedenbouwkundige opzet getoetst op hun milieu-effecten. Het MER is daarmee mede-sturend bij de planvorming.

Woningbouwlokatie vindt *in beginsel* plaats in het gebied ten zuiden van de oude spoorbaan. Eventueel kan hiervan worden afgeweken, mits dit geen extra nadelige natuur- en milieu-effecten tot gevolg heeft.

Mogelijke varianten

In het MER worden varianten uitgewerkt voor verschillende thema's die een milieu-impact hebben. Uit de beschrijving van de kenmerken van het gebied bleek dat vooral hydrologie en natuur van grote betekenis zijn. Daarnaast zijn er andere milieuthema's die van invloed zijn op het stedenbouwkundig plan. Voor elk thema worden varianten ontwikkeld met verschillende ambitieniveau's. Aan de hand van deze varianten kunnen de effecten op het milieu worden onderzocht.

In het kader van het MER zullen in ieder geval vier thema's in beschouwing worden genomen:

1. Hydrologie
2. Natuur
3. Mobiliteit
4. Duurzaam bouwen

De aanwezige natuurwaarden in het gebied zijn nu geheel afhankelijk van de hydrologische situatie. De thema's 1 en 2 kunnen daarom nauw met elkaar samenhangen, maar perse

noodzakelijk is dat niet. Een andere mogelijkheid kan bijvoorbeeld zijn dat verloren gegane waterafhankelijke natuur worden gecompenseerd door andersoortige natuur.

Daarnaast kunnen varianten in de verkeersontsluitingsstructuur leiden tot grote verschillen in mobiliteit en daarmee in milieu-effecten. Als vierde thema is 'duurzaam bouwen' gekozen. hierbij wordt met name gedacht aan integraal waterbeheer, materiaalgebruik en de mogelijkheden om zuinig om te springen met energie.

Binnen de ruimtelijke planontwerpen kunnen de varianten (ambitieniveau's) van de verschillende thema's worden gecombineerd. Combinaties van varianten resulteren in *alternatieven* voor het stedenbouwkundig plan.

Op basis van de beoordeling van de varianten zullen in ieder geval worden beschreven:

- het Nulalternatief. Beschreven wordt de bestaande toestand van het milieu en de te verwachten autonome ontwikkeling van het milieu indien wordt afgezien van de voorgenomen activiteit (ontwikkeling van de woningbouwlocatie Waalwijk-west).
- het Meest Milieuvriendelijke Alternatief (MMA). Bij dit alternatief worden de beste bestaande mogelijkheden ter bescherming van het milieu toegepast.
- het Voorkeursalternatief is het alternatief dat het beste voldoet aan het doel en de wensen (uitgangspunten) van de initiatiefnemer.

Binnen de vier genoemde thema's worden varianten opgesteld met verschillende ambitieniveaus.

THEMA		VARIANTEN
1.	Hydrologie	- gehele gebied ophogen - gedeeltelijk, maar wel geconcentreerd ophogen - gedeeltelijk en verspreid ophogen ('eilandjes') - onderbemalen
2.	Natuur	- geconcentreerde natuurontwikkeling in meest natte deel (nabij spoorbaan) - geconcentreerde natuurontwikkeling in ecologische zone richting Loonse Duinen - natuurontwikkeling verspreid in de wijk
3.	Mobiliteit	- afremmen autoverkeer - goede verkeersontsluiting voor autoverkeer - stimuleren langzaam verkeer en openbaar vervoer
4.	Duurzaam bouwen	- integraal waterbeheer - dichtheid van bouwen - mate van zuidoriëntatie - materiaal keuze

5. Te onderzoeken effecten

De varianten en alternatieven (=combinaties van varianten) zullen in het MER worden vergeleken op hun (milieu-)effecten. Daartoe zullen zowel de negatieve als ook mogelijke positieve effecten worden beschreven.

Effecten kunnen optreden bij de aanleg of in het gebruik van de wijk. Ze kunnen tijdelijk of permanent van aard zijn. In de effectbeschrijving zal dit onderscheid gemaakt worden. Bij de effecten wordt niet alleen gekeken naar het plangebied zelf, maar naar een (veel) ruimer gebied waar mogelijke effecten (kunnen) optreden.

De varianten zullen worden getoetst op de volgende aspecten:

Effecten op milieu

Bodem en water

- verstoring bodemopbouw
- oppervlaktewater (waterafvoer, kwaliteit)
- grondwater (veranderingen in kwelsituatie, kwaliteit)

Woon- en leefmilieu

- hinder (geluid, verkeer) in de nieuwe woonwijk
- hinder (geluid, verkeer) in Sprang

Mobiliteit

- interne verkeersbewegingen
- externe verkeersbewegingen
- mogelijkheid openbaar vervoer
- mogelijkheden fietsverkeer

Duurzaam bouwen

- watergebruik
- waterkwaliteit
- energiegebruik

Effecten op waarden

Natuur

- verlies aan biotopen
- indirecte verstoring
- ecologische samenhang / relaties (versnippering)
- verdroging (=samenhangend met "bodem en water")

Landschap

- landschappelijke samenhang
- beeld

Cultuurhistorie

- cultuurhistorische patronen en elementen
- archeologie

Effecten op ruimtegebruik

- benodigde oppervlaktes
- flexibiliteit/fasering

6. Procedure

De m.e.r.-procedure voor de realisering van de woningbouwlocatie Waalwijk-west wordt gekoppeld aan de vaststelling van het globale bestemmingsplan voor het gebied. Dit bestemmingsplan wordt vastgesteld door het bevoegd gezag, ofwel de gemeenteraad van de nieuwe gemeente Waalwijk.

De m.e.r.-procedure loopt gedeeltelijk gelijk op met de bestemmingsplanprocedure. Op de volgende pagina is deze procedure weergegeven. Hierin kan een vijftal belangrijke stappen worden onderscheiden.

Vooroverlegfase

De m.e.r.-procedure start met het ter inzage leggen van de Startnotitie. Insprekers kunnen vier weken (schriftelijk) aangegeven welke onderwerpen naar hun mening in het MER aan de orde moeten komen. Tegelijkertijd wordt de Startnotitie toegezonden aan de wettelijke adviseurs (Regionaal Inspecteur Milieuhygiëne en Directeur LNO) en aan de Commissie voor de milieu-effectrapportage (Cie-m.e.r.). De C-m.e.r. stelt, mede aan de hand van de startnotitie en de binnengekomen reacties, een advies op voor de richtlijnen voor de inhoud van het MER. Vervolgens stelt het bevoegd gezag (BG, de gemeenteraad van Waalwijk) de definitieve richtlijnen op.

De C-m.e.r. geeft haar advies uiterlijk 9 weken na bekendmaking van de Startnotitie.
Het bevoegd gezag stelt de definitieve richtlijnen op uiterlijk 13 weken na de bekendmaking.

Opstellen MER en bestemmingsplan

De initiatiefnemer stelt het MER op aan de hand van de richtlijnen. De keuze voor één van de modellen wordt uitgewerkt in het voorontwerp-bestemmingsplan. De m.e.r.-procedure is immers gekoppeld aan het besluit tot vaststelling van het (globaal) bestemmingsplan in het kader van de Wet op de ruimtelijke ordening.

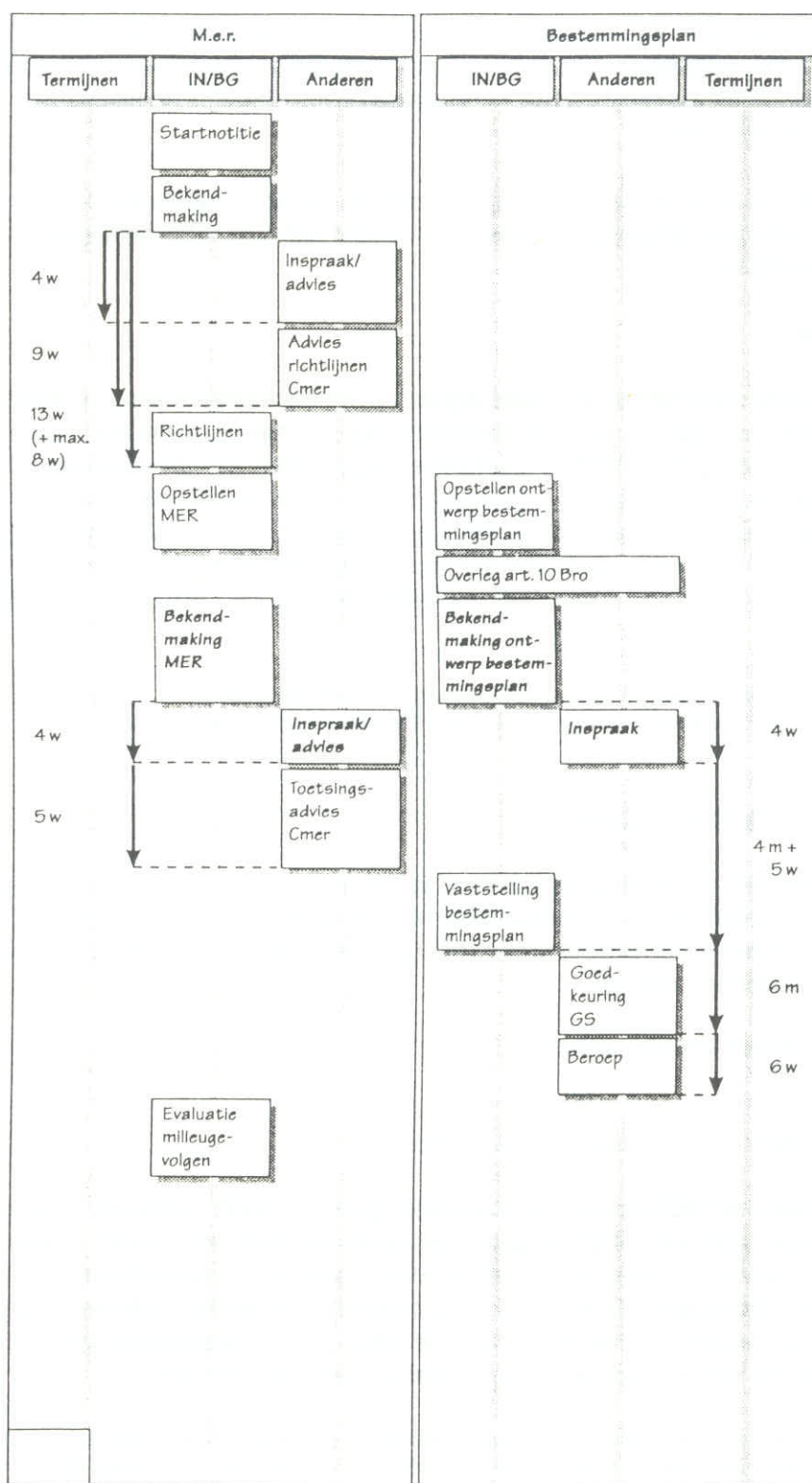
Hiervoor zijn geen wettelijke termijnen vastgesteld.

Bekendmaking MER en voorontwerp-bestemmingsplan

Het BG beoordeelt het MER op aanvaardbaarheid (geeft het MER voldoende informatie en voldoet het aan de richtlijnen). Is dit het geval, dan wordt het MER ontvankelijk verklaard. Het MER wordt dan vervolgens tegelijk met het voorontwerp-bestemmingsplan bekend gemaakt en aan inspraak onderworpen (ex artikel 10 Besluit ruimtelijke ordening). Iedereen is dan in de gelegenheid in te spreken over de inhoud van het MER (en het bestemmingsplan). De Cie-m.e.r. neemt kennis van de inspraak en geeft haar oordeel van het MER.

Vanuit de m.e.r.-procedure gelden in principe de volgende termijnen: vier weken om zienswijzen kenbaar te maken, terwijl het toetsingsadvies van de Cie-m.e.r. uiterlijk vijf weken na het einde van de terinzagelegging moet zijn uitgebracht. Omdat deze termijnen samenvallen met het overleg ex. art.10 Bro in het kader van de bestemmingsplan-procedure kan de inspraak-termijn worden verlengd met de duur van het overleg.

Schema: Procedure m.e.r. - bestemmingsplan

Besluit

Op basis van de inspraak en het advies uit de vorige fase en de binnengekomen zienswijzen naar aanleiding van het ontwerp-bestemmingsplan neemt het BG (de gemeenteraad) een besluit over de vaststelling van het bestemmingsplan. Bij dit besluit moet BG aangeven op welke wijze zij rekening heeft gehouden met de gevolgen voor het milieu.

Tegen dit besluit (vaststelling bestemmingsplan) kunnen bedenkingen worden ingebracht. Gedeputeerde Staten (GS) houden bij hun besluit tot goedkeuring hiermee rekening. Tegen het besluit van GS bestaan uiteindelijk een beroepsmogelijkheid bij de afdeling bestuursrecht-spraak van de Raad van State.

Ingevolge artikel 25, eerste lid, Wro beslist de gemeenteraad over de vaststelling van het bestemmingsplan binnen acht weken, of in geval over het ontwerp tijdig een zienswijze bekend is gemaakt, binnen vier maanden na afloop van de termijn van terinzagelegging. Deze termijnen zijn op grond van art.7.34, lid 2, Wet milieubeheer verlengd met vijf weken.

Evaluatie

Als de woningbouwlokatie is gerealiseerd vergelijkt het BG de werkelijk opgetreden milieu-effecten van de voorgenomen activiteit met de effecten die in het MER zijn voorspeld. Als de gevolgen veel ernstiger zijn dan verwacht, kan het BG nadere maatregelen nemen.

Bijlage

(bijlage behorend bij: Besluit van Gedeputeerde Staten over de bouwlocatie Waalwijk, dd. 16 januari 1993, kenmerk nr. 96918)

Bijlage

Overzicht van de geschiedenis van de bouwlokatie voor de gemeente Waalwijk.

Vanaf 1976 is de bouwlokatie Waalwijk-west onderwerp van ruimtelijke planning geweest. In de nota "Ruimtelijke hoofdstructuur 1976, vooruitlopend op het Streekplan van 1978, werd de lokatie Waalwijk-noord om een aantal redenen afgewezen. Andere lokaties genoten de voorkeur.

In het streekplan voor Midden- en Oost Brabant, vastgesteld in 1978, was de bouwlokatie Waalwijk-west er een van drie in de stadsregio Waalwijk. De andere lokaties waren Kaatsheuvel-zuid en Drunen-west. Nagestreefd werden een gelede opbouw van de stad en wervende woonmilieus. Gemeentegrenzen speelden bij de situering geen rol.

In 1984 adviseerde de PPC over het intergemeentelijke structuurplan van het toenmalige stadsgewest Waalwijk, waarin de lokatie Waalwijk-noord weer aan de orde werd gesteld. Omdat de lokatie uit capaciteitsoverwegingen niet nodig was en als bouwlokatie minder geschikt werd geoordeeld adviseerde de PPC daarover negatief. Dit advies werd gehonoreerd in de Evaluatienota 1984 van het Streekplan.

In de partiële herziening van het Streekplan in 1985 werden de vigerende bouwlokaties, met een kleinere omvang, gehandhaafd. Aan Waalwijk zelf werd een zogenaamde binnenstedelijke bouwlokatie toegevoegd. Daarin kon de stad haar (inmiddels minder hoog geprognosticeerde) woningbehoefte realiseren. Bij die herziening werd aan het stadsregionale beleid toegevoegd de noodzakelijk geachte stimulering van de centrale steden in de stadsregio's.

In 1988 nam het SMB het initiatief een structuurvisie voor de Midden-Langstraat te ontwikkelen. Daarop werd in door een opgerichte werkgroep "woningbouwreservering in stadsregionaal gebied" uitgebrachte rapportage voorgesteld een nieuwe bouwlokatie te ontwikkelen noordelijk van Sprang en westelijk van Waalwijk. Een compacte regio zou het resultaat zijn. Dit idee werd uitgewerkt. Twee modellen zagen het licht. Een model, waarbij gebieden rond Sprang aan snee werden gebracht, waarna het gebied ten noorden van de "weg om de Noord" aan de orde zou komen, was voor Waalwijk niet aanvaardbaar. Reden was dat de lokatie niet aansloot bij de centrale stad. Door niet te bouwen op eigen grondgebied ontstond een groot financieel nadeel. Sprang had slechts bedenkingen tegen het deel dat ten noorden van de "weg om de Noord" lag.

Het tweede model, in 1989 ontwikkeld, werd "geografisch gescheiden model" genoemd. Het verschilde van het eerste in fasering. Waalwijk zou er ten noorden van de weg om de noord kunnen bouwen; Sprang zou aansluitend rond de kern bouwen. Dit model werd door Waalwijk geaccepteerd en door Sprang verworpen. Sprang was van mening, dat ten noorden van de weg om de noord bebouwing uit den boze zou zijn.

Een en ander leidde tot een patstelling. De bestuurlijke verhoudingen tussen de gemeenten Waalwijk en Sprang-Capelle vertroebelden. Het College van Gedeputeerde Staten kon deze situatie niet laten voortbestaan. Begin 1990 werd daarom aan de Dienst RNV verzocht haar te adviseren, of de lokatie Waalwijk-noord wel of niet heroverwogen kon worden.

Met gebruikmaking van bestaand materiaal werd door RNV een afweging opgesteld. Resultaat was een lichte voorkeur voor de lokatie west, tegen Sprang aan. Doorslaggevend voor de keuze waren de omstandigheden dat daar betere omstandigheden voor een goed woonklimaat aanwezig waren, gebruik gemaakt kon worden van de voorzieningen in Sprang waarmee een lange pioniersfase zoals in noord voorkomen kon worden en er condities zouden ontstaan voor een groter goed functionerend stedelijk gebied in dit deel van de Langstraat.

Op 18 juni 1991 besloten Gedeputeerde Staten, na visitatie van de lokaties en overleg met de betrokken gemeentebesturen, hun eerder ingenomen standpunt betreffende het afwijzen van Waalwijk-noord, niet te heroverwegen.

Daarbij werd gesteld, dat omwille van de sociaal-culturele identiteit van de kern Sprang er vooralsnog een **bufferzone** ten opzichte van die kern moest worden aangehouden. Een deel van de bouwlokatie zou westelijk aansluitend aan de kern Sprang en op grondgebied van Sprang- Capelle moeten worden gebouwd.

Ter fine van definitieve besluitvorming werd aan Waalwijk en Sprang-Capelle verzocht mee te delen of er vereniging bestond met het principe van het besluit en of er bereidheid bestond de procedure voor grenscorrectie mee op te starten. De PPC werd om advies gevraagd en het SMB werd van over het besluit ge-informeerd.

Op 7 januari 1992 formeerden Gedeputeerde Staten een **nader overleg** tussen de Waalwijk, Sprang- Capelle en de PPC over de nadere ruimtelijke en bestuurlijke uitwerking van de lokatie Waalwijk- west.

Door de gemeente Waalwijk is vervolgens een studie verricht naar de opzet van de bouwlokatie west. Daaruit resulteerden drie ontwikkelingsrichtingen: noord, west en zuid. De Raad gaf de noordelijke ontwikkelingsrichting het predikaat "voorkeursmodel" mee.

Deze studie werd vervolgens aan GS voorgelegd. De PPC adviseerde dat deze richting slechts voor de korte termijn soelaas zou bieden en dat aantasting van de GHS enerzijds beperkt moet blijven en anderzijds gecompenseerd moet worden. Voor de langere termijn werd geen uitspraak gedaan. De maatschappelijke en economische uitvoerbaarheid werd problematisch ingeschat. GS namen dit advies over;

Na bestudering van problematiek en standpunten werd door een inmiddels uit bestuurders van Waalwijk, Sprang-Capelle, SMB en Provincie ingestelde stuurgroep geconcludeerd dat er een andere marsroute gevolgd moet gaan worden. Voortgaan op de huidige weg leidt niet tot resultaat. Vlotte realisering van woningbouw maakt bilateraal overleg tussen Provincie en de beide gemeentelijke partners gewenst. Deze overleglijnen worden vervolgens bijeen gebracht en kunnen tot bestuurlijke conclusies leiden. Het overleg in deze stuurgroep heeft dus geen feitelijk resultaat opgeleverd. Wel werd het procedurevoorstel gedaan als hiervoor vermeld, dat zou moeten leiden tot door het Provinciaal Bestuur te trekken conclusies.

Het SMB stelt op 25 maart 1992 de **structuurvisie Midden- Brabant** vast. Daarin wordt aangesloten bij de besluitvorming van Gedeputeerde Staten onder de aantekening dat de capaciteit van de aangewezen lokatie te gering is. Gedeputeerde Staten nemen deze visie op 4 februari 1993 voor kennisgeving aan.

Door RNV en Sprang-Capelle werd overleg gevoerd over de inhoud van de bufferzone. Standpunt Sprang-Capelle is: permanente buffer realiseren, in eigendom en beheer bij Sprang-Capelle, gelegen tot iets ten noorden van de "weg om de noord";

Vervolgens is met Waalwijk overlegd over de mogelijkheden van een ontwikkelingsrichting die meer aansluit bij de opvattingen van GS en het streekplan (d.w.z. ontwikkelen in de richting zuid en de GHS ten noorden van de voormalige spoorlijn niet aantasten). Het dagelijks bestuur van Waalwijk verwijst daarbij naar het door de Raad ingenomen standpunt om in noordelijke richting voort te bouwen, onder de conditie dat dit een bijdrage levert aan een spoedige afronding van de besluitvorming bestaat er bereidheid materiaal te leveren ten behoeve van een nadere RNV-studie naar de mogelijkheden van een model dat meer recht doet aan de heersende planologische opvattingen;

Met de dienst LNO en het SBB is vervolgens overleg gevoerd hoe inhoud gegeven kan worden aan het compensatiebeginsel voor de GHS ten zuiden van de voormalige spoorlijn. Het resultaat daarvan biedt perspectief. Dat perspectief houdt in, dat een actieve, versnelde verwerving, inrichting en beheer van het gebied ten noorden van de spoorlijn in principe kan worden beschouwd als compensatie voor het bebouwen van het gebied ten zuiden van de spoorlijn. De provincie zal daarin een actieve rol moeten vervullen.

Met de afdeling BV van de dienst EBW is informatief overleg gevoerd over de bestuurlijke implicaties van een eventuele grenscorrectie die resultaat van een nadere studie zou kunnen zijn. Daarbij is op uitgangspunten gewezen

als: het bouwen op eigen grondgebied, de tijdshorizon van k eeuw en dat het splitsen van bestaande gemeenten indien mogelijk voorkomen wordt.

Overleg met de dienst WMV is gevoerd over de mogelijkheden van een halve aansluiting op de N-261, zoals die uit de Waalwijkse studie naar voren kwam. De wegbeheerder acht die mogelijkheid niet aanwezig. Tevens is bezien of de door Waalwijk ontworpen ondertunneling van de N-261 in alle gevallen noodzakelijk is. Het blijkt, dat er een scala aan relaties bestaat, zowel intern naar Waalwijk als extern naar het hoofdwegennet. Op grond daarvan gaat de dienst RNV er van uit, dat bij een zuidelijk gesitueerde lokatie de autotunnel ter plaatse van de voormalige spoorlijn vooralsnog niet nodig is. Daarmee is ook de door Waalwijk geraamde verliespost van f 12 miljoen vooralsnog niet aan de orde.

Met de HID Volkshuisvesting is gesproken over de problematiek van de woningbouw in de groeiklasse-V-kern Waalwijk in relatie tot het vervallen van de groeifunctie voor de omliggende kernen, die in eerdere streekplannen tot de stadsregio waalwijk behoorden. Afsproken is de financiële aspecten van de lokatie nader onder de loep te nemen. Indien benaderingen om het door Waalwijk opgevoerde verlies tot aanvaardbare proporties terug te brengen niet slagen, zal actief worden meegezocht naar een oplossing van het probleem dat dan ontstaat.

De resultaten van al dit overleg leiden tot het **besluit van 19 januari 1993** waarbij met aanwijzing van een woningbouwlokatie Waalwijk- west ten zuiden van de voormalige spoorlijn een gemeentelijke grenscorrectie met inachtna**me van een bufferzone rond de kern Sprang** in het vooruitzicht werd gesteld.

Overigens: het nieuwe streekplan van 1992 heeft de stadsregio Waalwijk niet gehandhaafd. De stadsregiogedachte blijft gehandhaafd voor de 4 grote steden. Voor Waalwijk betekent dat een eigenstandige ontwikkeling in groeiklasse V. Bouwlocaties in ander gemeenten zijn niet meer aan de orde. Waalwijk moet op eigen kracht verder.

Vervolgens komt de besluitvorming in het traject van de gemeentelijke herindeling van Midden- Brabant.

In het herindelingsplan voor het SMB van januari 1993 is ten behoeve van de bouwlokatie voor Waalwijk een **grenscorrectie** uitgevoerd met afstand tot de kern Sprang, conform het GS- besluit van 19 januari 1993.

In de concept- ontwerperegeling van juni 1993 is dat voorstel gehandhaafd.

Op 21 juni 1993 vindt in Provinciale Staten een beleidsdebat plaats. Naar aanleiding van **motie 2a** vraagt de Statencie van 2 juli 1993 om meer informatie over woningbehoefte en capaciteit van de lokatie. Uit het aanvullende advies van 21 september 1993 blijkt dat de lokatie voor een periode van 25 jaren aan de krappe kant is.

In de Statencie van 1 oktober 1993 wordt een **heroverweging** van het oorspronkelijke herindelingsvoorstel voorgesteld. Sprang- Capelle toevoegen aan Waalwijk; eventueel gewijzigde voorstellen ten aanzien van 's Gravenmoer en Waspik.

Gedeputeerde Staten besluiten op 14 oktober 1993 een herzien herindelingsplan op te stellen. In het herziene herindelingsplan van december 1993 wordt een **nieuwe gemeente Waalwijk** (Waalwijk met 's Gravenmoer en Waspik samengevoegd) voorgesteld.

Gemeente
Waalwijk

Agendanummer: 10.1

Begrotingswijz.: _____

Onderwerp: Richtlijnen voor het opstellen van milieu-effectrapport (MER) voor de bouwlocatie

Aan de raad der gemeente
Waalwijk.

Waalwijk, 15 april 1997

Doel: voorbereiden van ontwikkeling woningbouwlocatie
Huidige kengetallen en prestaties: geen
Voorgestane kengetallen en prestaties: geen

Overeenkomstig de wettelijke procedure, zoals vastgelegd in hoofdstuk 7 van de de Wet Milieubeheer, besloot uw raad (Bevoegd gezag) op 2 januari 1997 op voorstel van ons college (Initiatiefnemer) ten behoeve van de ontwikkeling van een woningbouwlocatie voor naar verwachting meer dan 2.000 woningen in het gebied gelegen ten westen van de N 261 (Midden-Brabantweg) en ten noorden van de kern Sprang tot de ter visie legging van de Startnotitie MER. Krachtens wettelijk voorschrift moeten de richtlijnen voor het opstellen van het milieu-effectrapport binnen dertien weken na bekendmaking van de ter visie legging van de startnotitie door het bevoegd gezag worden vastgesteld, welke termijn met ten hoogste acht weken kan worden verlengd.

De Startnotitie MER heeft na publicatie op de voorgeschreven wijze met ingang van 10 januari 1997 gedurende 4 weken ter inzage gelegen. Gedurende die periode bestond voor een ieder de mogelijkheid om schriftelijk op de Startnotitie MER te reageren. De wettelijke adviseurs die bij de voorbereiding van de opstelling van ruimtelijke plannen worden betrokken (het zgn. wettelijk vooroverleg zoals bedoeld in artikel 10 van het Besluit op de Ruimtelijke Ordening) zijn eveneens (expliciet) in de gelegenheid gesteld hun zienswijze op de Startnotitie MER kenbaar te maken.

Aan de Commissie voor de Milieu Effect Rapportage (verder te noemen de Commissie MER) is verzocht om advies over de op te stellen richtlijnen uit te brengen.

Naar aanleiding van de ter visie legging van de startnotitie mer zijn schriftelijke reacties ontvangen van:

1. Rijksconsulentschap Economische Zaken in Noord-Brabant;
2. Kamer van Koophandel en fabrieken in Midden-Brabant;

3. Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, Staatsbosbeheer, Regio Brabant-west;
4. LTO-Raad Brabant;
5. GLTO-afdeling 'De Langstraat';
6. Brabantse Milieu Federatie;
7. Gasunie;
8. Commissie Paddestoelen en Natuurbehoud;
9. Woningbouwstichting 'Sprang-Capelle';
10. Samenwerkingsverband Midden-Brabant;
11. Directoraat-Generaal Rijkswaterstaat, Directie Noord-Brabant;
12. Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant.

Genoemde reacties liggen voor u op de gebruikelijke wijze ter inzage. Deze reacties zijn ook naar de Commissie MER gezonden en deze commissie heeft deze reacties betrokken in haar bij dit preadvies gevoegde adviesrapport aan uw raad ten behoeve van de door uw raad op te stellen richtlijnen voor het opstellen van bedoeld milieu-effectrapport.

Advies van de Commissie MER

Op dinsdag 18 februari jl. heeft aan de hand van de Startnotitie een oriënterend overleg met de Commissie Mer plaatsgevonden, gevolgd door een bezoek aan de locatie. Vervolgens heeft de commissie een concept-adviesrapport opgesteld dat op 11 maart jl. met de commissie is besproken. Dit traject heeft vervolgens geleid tot het advies van de Commissie MER d.d. 13 maart jl. aan uw raad voor richtlijnen voor het op te stellen milieu-effectrapport voor woningbouw in het gebied ten westen van de N 261 en ten noorden van de kern Sprang.

Hoofdpunten van het advies van de Commissie MER

Het op te stellen milieu-effectrapport dient de milieu-informatie te verschaffen die noodzakelijk is om een afgewogen besluit te kunnen nemen voor een woningbouwlocatie van meer dan 2.000 woningen. Daartoe dient het mer aandacht te besteden aan:

- * de onderbouwing van de keuze voor de locatie Waalwijk-west; daarbij moeten onderstaande aandachtspunten bij worden betrokken:
 - de landschapsecologische factoren die essentieel zijn voor het duurzaam instand houden en ontwikkelen van het (ten noorden van de voormalige spoorbaan gelegen) natuurkerngebied en de mogelijke aantasting daarvan door de ingreep in de waterhuishouding;
 - de verschillen tussen locaties met betrekking tot verkeersinfrastructuur en mobiliteit;

Indien mocht blijken dat de keuze voor de locatie Waalwijk-West duidelijk negatieve milieugevolgen heeft, dan dienen in het MER twee vragen te worden beantwoord:

- + scoort realisering van duurzame woningbouw in vergelijking tot de autonome ontwikkeling gunstiger voor de bovengenoemde landschapsecologische factoren in dat gebied en het hydrologisch daarmee verbonden natuurkerngebied;
- + op grond van welke argumenten (dus niet alleen milieu-argumenten) wordt de keuze voor een minder milieugevoelige locatie niet haalbaar geacht?

Indien door de antwoorden in het mer de keuze voor Waalwijk-West niet kan worden onderbouwd, dan zal de vergelijking en afweging van locatie-alternatieven expliciet onderdeel van het MER moeten zijn.

- * Bevoegd gezag (uw raad) en initiatiefnemer (college van burgemeester en wethouders) hebben kenbaar gemaakt het plan zodanig te ontwikkelen, dat de weg waarlangs de

planvorming plaatsvindt en de afwegingen en keuzes die gemaakt worden, expliciet zullen worden gemaakt in het MER. Zij hebben daarbij de ambitie dat de woningbouw in het plan tevens kansen biedt aan natuurontwikkeling, leidt tot verbetering van de milieu-situatie en rekening houdt met de aanwezige natuur. Deze ambitie moet concreet en toetsbaar worden gemaakt door de keuze voor optimalisering van de natuurontwikkeling binnen de nieuwe woonwijk en duurzaam bouwen te vergelijken met de keuze voor maximale kansen voor natuurontwikkeling in het aangrenzend natuurgebied van Staatsbosbeheer. Deze wijze van planvorming en de hierboven beschreven ambitie moeten leiden tot het ontwikkelen van één (voorkeurs) alternatief dat tevens het meest milieuvriendelijke alternatief is.

Voorstaande aanpak zal ertoe leiden dat het opstellen van het ontwikkelingsplan voor woningbouw en natuurontwikkeling en het opstellen van het MER in samenhang zullen plaatsvinden. Het ontwikkelingsplan vormt de basis voor de op te stellen bestemmings- en uitwerkingsplannen. Het MER vormt daarbij een wezenlijk onderdeel van de plantoelichting behorende bij het bestemmingsplan en maakt daarmee ook deel uit van het vaststellings- en goedkeuringstraject dat een bestemmingsplan moet doorlopen, met alle daarbij behorende mogelijkheden van inspraak, bezwaar (zienswijzen en bedenkingen) en beroep.

Vervolgprocedure

Concept-Ontwikkelingsplan en Concept-MER zullen in de komende maanden worden opgesteld. Het concept- milieu-effectrapport zal naar verwachting in de tweede helft van 1997 gereed kunnen zijn. Nadat het MER door uw raad als bevoegd gezag is aanvaard, vindt publicatie plaats en start de inspraak op het rapport. Aansluitend voert de Commissie MER de toetsing van het MER uit. Daarbij gaat de commissie na of het rapport de gevraagde informatie bevat, zoals vastgelegd in de wet en de door het bevoegd gezag vastgestelde richtlijnen, zij stelt vast of eventueel ontbrekende informatie cruciaal is voor de besluitvorming en zij stelt aanbevelingen op hoe met laatstgenoemd probleem (indien zich dit voordoet) moet worden omgegaan. Dat kan bijvoorbeeld leiden tot een aanvullend rapport of aandachtspunten die bij de evaluatie aanbod moeten komen.

De inspraak op het MER zal, zoals al is opgemerkt, tegelijkertijd met de inspraak op het bestemmingsplan plaatsvinden. Dit strookt ook met het bepaalde in artikel 7.30 van de Wet Milieubeheer.

De kosten die gemoeid zullen zijn met opstellen van het MER zullen vanwege de nauwe samenhang worden betrokken bij de aan uw raad voor te leggen kredietvoting ten behoeve van het opstellen van het ontwikkelingsplan. Bedoeld voorstel zal naar verwachting in de raadsvergadering van 3 juli a.s. aan u worden voorgelegd.

Wij stellen uw raad voor om de richtlijnen voor de milieu-effectrapportage voor woningbouw in Waalwijk overeenkomstig het advies van de Commissie MER vast te stellen, een en ander overeenkomstig bijgevoegd ontwerp-besluit.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN WAALWIJK,	
de secretaris,	de burgemeester,
mr A.J.A. Rikken	mr R.H.J. van Schaik

CONFORM

**Gemeente
Waalwijk**

De raad van de gemeente Waalwijk,
gezien het voorstel van burgemeester en wethouders van Waalwijk van 15 april 1997,
nr. 32;
gelet op het bepaalde in hoofdstuk 7 van de Wet Milieubeheer;
overwegende dat overeenkomstig wettelijk voorschrift de Startnotitie MER voor
woningbouw in het gebied ten westen van Waalwijk (westelijk van de N 261) gedurende
de wettelijke termijn van weken ter visie heeft gelegen;
in aanmerking genomen de ingekomen reacties op de Startnotitie MER en het advies van
de Commissie MER d.d. 13 maart jl. inzake de opstelling van richtlijnen, waarin genoemde
commissie de ingekomen reacties op de Startnotitie MER heeft betrokken;

BESLUIT:

Overeenkomstig het advies d.d. 13 maart 1997 van de Commissie MER voor richtlijnen
voor het milieu-effectrapport voor Woningbouw in Waalwijk-West, welk advies aan dit
besluit is gehecht en als zodanig van dit besluit deel uitmaakt, richtlijnen vast te stellen
voor de opstelling van het milieu-effectrapport voor woningbouw in gebied gelegen ten
westen van de provinciale weg N 261 en ten noorden van de kern Sprang.

Aldus vastgesteld in zijn openbare vergadering van 29 mei 1997

DE RAAD VOORNOEMD,

de secretaris,

de voorzitter,

commissie voor de milieu-effectrapportage

Advies voor richtlijnen voor het
milieu-effectrapport
Woningbouw in Waalwijk West

13 maart 1997

ISBN 90-421-0169-5
Utrecht, Commissie voor de milieu-effectrapportage.

commissie voor de milieu-effectrapportage

Gemeente Waalwijk
Postbus 10150
5140 GB WAALWIJK

uw kenmerk
690

uw brief
d.d. 17 januari 1997

ons kenmerk
U152-97\Sh\ab\855-33

onderwerp
Advies voor richtlijnen Woningbouw
Waalwijk West

doorkiesnr.
(030) 234 76 54

Utrecht,
13 maart 1997

Met bovengenoemde brief stelde u de Commissie voor de milieu-effectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid een advies voor richtlijnen uit te brengen voor een milieu-effectrapport (MER) ten behoeve van de besluitvorming over Woningbouw in Waalwijk West. Overeenkomstig artikel 7.14 van de Wet milieubeheer (Wm) bied ik u hierbij het advies van de Commissie aan.

De Commissie hoopt met haar advies een constructieve bijdrage te leveren aan de totstandkoming van de richtlijnen voor het MER. Zij zal gaarne vernemen hoe u gebruik maakt van haar aanbevelingen.

dr. J.T. de Smidt
voorzitter van de werkgroep m.e.r.
Woningbouw Waalwijk West

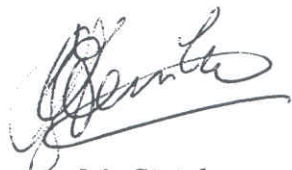
Advies voor richtlijnen
voor het milieu-effectrapport
Woningbouw in Waalwijk West

Advies op grond van artikel 7.14 van de Wet milieubeheer voor het milieu-effectrapport over
Woningbouw in Waalwijk West,

uitgebracht aan Gemeente Waalwijk door de Commissie voor de milieu-effectrapportage;
namens deze,

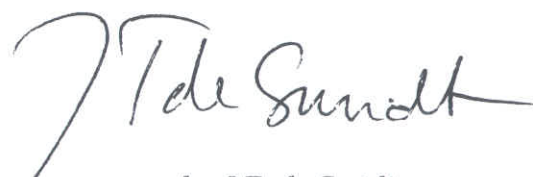
de werkgroep m.e.r. Woningbouw Waalwijk West

de secretaris

Ir. I.A. Steinhauer

de voorzitter

dr. J.T. de Smidt

Utrecht, 13 maart 1997

INHOUDSOPGAVE

	Pagina
Hoofdpunten van het advies	1
1. Inleiding	3
2. Probleemstelling, doel en besluitvorming	4
2.1 Probleemstelling	4
2.2 Doel	5
2.3 Besluitvorming	6
3. Voorgenomen activiteit en alternatieven	6
3.1 Algemeen	6
3.2 Voorgenomen activiteit	7
3.2.1 Natuur, landschap en cultuurhistorie	7
3.2.2 Verkeer	8
3.2.3 Duurzaam bouwen	9
3.3 Alternatieven	10
3.3.1 Referentie	10
3.3.2 Meest milieuvriendelijk alternatief (mma)	11
3.4 Compenserende maatregelen	12
4. Bestaande milieutoestand, autonome ontwikkeling en gevolgen voor het milieu	13
4.1 Algemeen	13
4.2 Gevolgen voor het milieu	14
4.3 Water en bodem	14
4.4 Levensgemeenschappen, ecosystemen en ecologische relaties	15
4.5 Landschap en cultuurhistorie	15
4.6 Mobiliteitseffecten	15
4.7 Woon- en leefmilieu	16
4.8 Duurzaam bouwen	16
5. Vergelijking van alternatieven	17
6. Leemten in kennis	17
7. Evaluatieprogramma	18
8. Vorm en presentatie	18
9. Samenvatting van het MER	19

HOOFDPUNTEN VAN HET ADVIES

Deze milieu-effectrapportage betreft het voornemen om een woningbouwlocatie van 2200 tot 3000 woningen te ontwikkelen. In het op te stellen milieu-effectrapport dient de milieu-informatie te staan die noodzakelijk is om een afgewogen besluit te kunnen nemen.

Het Streekplan bevat een taakstelling om te voorzien in de lokale en regionale woningbehoefte. Deze dient als onderbouwing van de probleemstelling in het MER. De uitgewerkte probleemstelling dient tevens inzicht in de lange termijn te verschaffen om een beeld te krijgen van de noodzaak van levensduurbestendig, aanpasbaar en flexibel bouwen.

Het MER dient een overzicht te bevatten van de meest actuele stand van zaken van projecten, beleid en besluiten die randvoorwaarden stellen aan het voornemen.

In het MER dient expliciet aandacht te worden besteed aan:

- de onderbouwing van de keuze voor de locatie Waalwijk-west; hierbij moeten de onderstaande aandachtspunten worden betrokken:
 - . de landschapsecologische factoren die essentieel zijn voor het duurzaam instand houden en ontwikkelen van het natuurkerngebied en de mogelijke aantasting daarvan door de ingreep in de waterhuishouding;
 - . de verschillen tussen locaties met betrekking tot verkeersinfrastructuur en mobiliteit.

Indien mocht blijken dat de keuze voor de locatie Waalwijk-West duidelijk negatieve milieugevolgen heeft, dan dienen in het MER twee vragen te worden beantwoord:

- . scoort realisering van duurzame woningbouw in vergelijking tot de autonome ontwikkeling gunstiger voor de bovengenoemde landschapsecologische factoren in dat gebied en het hydrologisch daarmee verbonden natuurkerngebied?
- . op grond van welke argumenten (dus niet alleen milieu-argumenten) wordt de keuze voor een minder milieu-gevoelige locatie niet haalbaar geacht?

Indien door de antwoorden in het MER de keuze voor Waalwijk-west niet kan worden onderbouwd, dan zal de vergelijking en afweging van locatie-alternatieven expliciet onderdeel van het MER moeten zijn.

- Bevoegd gezag en initiatiefnemer hebben kenbaar gemaakt het plan zodanig te ontwikkelen, dat de weg waarlangs de planvorming plaatsvindt en de afwegingen en keuzes die gemaakt worden, expliciet zullen worden gemaakt in het MER. Zij hebben daarbij de ambitie dat de woningbouw in het plan tevens kansen biedt aan natuurontwikkeling, leidt tot verbetering van de milieu-situatie en rekening houdt met de aanwezige natuur. Deze ambitie moet concreet en toetsbaar worden gemaakt door de keuze voor optimalisatie van natuurontwikkeling binnen de nieuwe woonwijk en duurzaam bouwen te vergelijken met de keuze voor het bieden van maximale kansen voor natuurontwikkeling in het aangrenzend natuurgebied van Staatsbosbeheer.

Deze wijze van planvorming en de hierboven beschreven ambitie moeten leiden tot het ontwikkelen van één (voorkeurs)alternatief in het MER dat tevens het meest milieuvriendelijk alternatief is.

1. INLEIDING

De gemeente Waalwijk heeft het voornemen om in het gebied ten westen van Waalwijk 2200 tot 3000 woningen te ontwikkelen.

Omdat de activiteit het bouwen van meer dan 2000 woningen betreft, is het op grond van het Besluit milieu-effectrapportage (m.e.r.), categorie 11, m.e.r.-plichtig. Het milieu-effectrapport (MER) zal de milieu-informatie leveren die noodzakelijk is voor de besluitvorming over de vaststelling van het bestemmingsplan. De Colleges van de betrokken gemeenten (Waalwijk en Sprang-Capelle) hebben besloten dat de bedoelde bouwlocatie moet worden ontwikkeld in één samenhangend plan dat nadrukkelijk ook rekening houdt met het omliggend gebied. Ten noorden van de beoogde woningbouwlocatie ligt een belangrijk natuurgebied. Gelijktijdig met de stedelijke ontwikkeling zal ook een (versneld) natuurontwikkelingstraject in gang worden gezet. Deze plannen worden in samenhang ontwikkeld in een Masterplan dat voor het totale gebied wordt gemaakt. Het MER zal worden gebruikt om mede richting te geven aan dit plan. Het Masterplan vormt de toelichting van het bestemmingsplan.

Als initiatiefnemer treedt op het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Waalwijk. Bevoegd gezag is de Gemeenteraad Waalwijk.

Per brief van 17 januari 1997^{1]} heeft het bevoegd gezag de Commissie voor de milieu-effectrapportage in de gelegenheid gesteld advies uit te brengen over de te geven richtlijnen voor de inhoud van het MER. Met de openbare bekendmaking in de Staatscourant nr. 6, d.d. 9 januari 1997 is de m.e.r.-procedure van start gegaan^{2]}. De Startnotitie heeft van 10 januari tot en met 7 februari ter inzage gelegen.

Dit advies is opgesteld door een werkgroep van de Commissie voor de milieu-effectrapportage^{3]}. De werkgroep treedt op namens de Commissie voor de milieu-effectrapportage en wordt verder in dit advies 'de Commissie' genoemd. Het doel van dit advies is om de gewenste inhoud van de richtlijnen voor het MER aan te geven.

Bij de opstelling van haar advies heeft de Commissie rekening gehouden met de via het bevoegd gezag ontvangen adviezen, commentaren en opmerkingen^{4]}.

1 Zie bijlage 1.

2 Zie bijlage 2.

3 De samenstelling hiervan is gegeven in bijlage 3.

4 Bijlage 4 geeft een overzicht van deze reacties.

2. PROBLEEMSTELLING, DOEL EN BESLUITVORMING

Artikel 7.10, lid 1, onder a van de Wm:

Een MER bevat ten minste: *"een beschrijving van hetgeen met de voorgenomen activiteit wordt beoogd."*

Artikel 7.10, lid 1, onder c van de Wm:

Een MER bevat ten minste: *"een aanduiding van de besluiten bij de voorbereiding waarvan het milieu-effectrapport wordt gemaakt, en een overzicht van de eerder genomen besluiten van bestuursorganen, die betrekking hebben op de voorgenomen activiteit en de beschreven alternatieven."*

2.1 Probleemstelling

Het Streekplan bevat een taakstelling om te voorzien in de lokale en regionale woningbehoefte. Deze dient als onderbouwing van de probleemstelling in het MER.

De uitgewerkte probleemstelling dient de verwachting over de woningbehoefte (kwantitatief en kwalitatief) op korte (1997-2005) en langere termijn (tot 2030) te bevatten⁵. Inzicht in de lange termijn is wenselijk om een beeld te krijgen van de noodzaak van levensduurbestendig, aanpasbaar en flexibel bouwen. Daarbij moet de toename in de woningvoorraad in de afgelopen 20 jaar worden meegenomen alsmede de verwachte groei vanaf heden, teneinde te kunnen beoordelen of sprake is van een doorgaande trend dan wel een afname van de groei.

In het MER dient in een minimum scenario en een maximum scenario te worden aangegeven welke betekenis deze groei heeft voor Waalwijk voor wat betreft de ligging en dimensionering van deellocaties en de benodigde infrastructuur. Deze scenario's kunnen worden gebaseerd op een integrale gebiedsvisie, zoals de Startnotitie aangeeft. Daarbij worden structuurbeelden opgesteld voor woningbouw én natuurontwikkeling, uitmondend in een ontwikkelingsvisie voor de eerste 1000 te bouwen woningen, welke weer wordt uitgewerkt in deelplannen en bouwplannen.

De Startnotitie vermeldt dat het op te stellen MER het karakter zal hebben van een inrichtings-MER. De locatiekeuze is tot stand gekomen op grond van ruimtelijk-functionele en politiek-bestuurlijke argumenten. Milieu-aspecten zijn daarbij niet aantoonbaar meegewogen. Derhalve dient in het MER aan de orde te komen welke locaties in beeld zijn geweest, op grond van welke argumenten deze zijn afgevalen en of deze argumenten geldig blijven indien milieu-aspecten bij dit afwegingsproces volwaardig worden betrokken. In dit afwegingsproces dient het MER expliciet aandacht te besteden aan:

- recente inzichten over de landschapsecologische factoren die essentieel zijn voor het duurzaam instand houden en ontwikkelen van het natuurkerngebied en de hydrologische samenhang met de omgeving;
- de betekenis van het rivierenlandschap in Waalwijk-Noord;
- recente verkeersstudies, die hebben uitgewezen dat niet alleen de N261 geen extra capaciteit meer heeft, maar dat ook het wegennet aan de

5 Zie ook bijlage 4, inspraakreactie nr. 9, die wijst op een in maart 1997 te verschijnen woningmarktonderzoek voor de regio.

westzijde van Waalwijk volbelast is. Dit brengt met zich mee dat Waalwijk-West nogal wat verkeersinfrastructuur vraagt;

- de noodzakelijke renovatie van de A59 aan de noordzijde van Waalwijk, inclusief de aansluitingen en de brug over het afwateringskanaal. Hierdoor ontstaat de mogelijkheid voor een goede ontsluiting van Waalwijk-Noord;
- de verschillen per locatie in mobiliteit en de ligging ten opzichte van het centrum.

Indien mocht blijken dat de keuze voor de locatie Waalwijk-West duidelijk negatieve milieugevolgen heeft, dan dienen in het MER twee vragen te worden beantwoord:

- a) scoort realisering van duurzame woningbouw in vergelijking tot de autonome ontwikkeling gunstiger voor landschapsecologische factoren in dat gebied en in het hydrologisch daarmee verbonden natuurkerngebied? Het bovengenoemde afwegingsproces kan dan tevens dienen als sterkte-zwakte analyse, waaruit helder wordt waarop bijvoorbeeld mitigerende en compenserende maatregelen zich vooral moeten richten;
- b) op grond van welke argumenten (in de breedste zin van het woord) wordt de keuze voor een minder milieu-gevoelige locatie niet haalbaar geacht?

Indien door de antwoorden in het MER de keuze voor Waalwijk-west niet kan worden onderbouwd, dan zal de vergelijking en afweging van locatie-alternatieven expliciet onderdeel van het MER moeten zijn⁶].

2.2 Doel

Uit de probleemstelling moet een concrete en duidelijke omschrijving van het doel worden afgeleid. Daarbij moeten ook de doelen ten aanzien van milieubescherming en -verbetering worden aangegeven.

Naast het voorzien in de behoefte aan woningen in de regio tot tenminste het jaar 2010, dienen derhalve ook de mogelijkheden te worden benut om in te spelen op de waarden in de omgeving, zoals de lintbebouwing van Sprang, het natuurkerngebied, de hydrologische gesteldheid van het terrein, de langzaam vervoersverbinding via de oude spoorlijn, het slagenlandschap, de relatie met het rivierenlandschap aan de noordzijde van de A59 en met het bos-en duinlandschap aan de zuid-oostzijde van de locatie. Het stedenbouwkundig plan en het natuurontwikkelingsplan dienen daartoe zoveel mogelijk op elkaar te worden afgestemd.

De doelen moeten zodanig zijn beschreven, dat ze kunnen dienen voor de afbakening van te beschrijven alternatieven. Tevens moet worden gestreefd naar toetsbare en zo mogelijk kwantitatieve doelen.

6 Zie bijlage 4, inspraakreactie nr. 5 en 6

2.3 Besluitvorming

Kort moet worden aangegeven welke randvoorwaarden en uitgangspunten (ruimtelijke beperkingen, grens- en streefwaarden, emissies e.d.) gelden bij dit voornemen. Hierbij dient te worden verwezen naar de beleidsnota's, (ontwerp)-plannen en wetten, waarin deze zijn of worden vastgelegd⁷. Aangegeven moet worden of er in (de omgeving van) het studiegebied gebieden liggen, die op grond van milieuaspecten een speciale status in het beleid hebben of krijgen (bijvoorbeeld het gebied in eigendom van Staatsbosbeheer, onderdelen van de provinciale groene hoofdstructuur).

Het MER dient aan te geven dat het is opgesteld voor het vaststellen van het bestemmingsplan en dat het mede richting geeft aan het Masterplan. Tevens kan worden beschreven volgens welke procedure en welk tijdspad dit geschiedt en welke adviesorganen en instanties daarbij formeel en informeel zijn betrokken. Tot slot moeten de besluiten worden aangegeven die in een later stadium nog moeten worden genomen om de voorgenomen activiteit te realiseren en welke randvoorwaarden die stellen aan de eerdere (RO) planfasen.

Aangegeven dient te worden op welke wijze milieu-aspecten doorwerken in het contract met de projectontwikkelaar. Daarbij dient aandacht besteed te worden aan constructie, ligging en materiaalkeuze van de woningen, alsmede aan de mate waarin flexibel gebouwd kan worden, om in een latere fase te kunnen inspelen op marktontwikkelingen en nieuwe milieu-inzichten (aanpasbaar bouwen).

3. VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN

Artikel 7.10, lid 1, onder b van de Wm:

Een MER bevat ten minste: *"een beschrijving van de voorgenomen activiteit en van de wijze waarop zij zal worden uitgevoerd, alsmede van de alternatieven daarvoor, die redelijkerwijs in beschouwing dienen te worden genomen."*

Artikel 7.10, lid 3 van de Wm:

"Tot de ingevolge het eerste lid, onder b, te beschrijven alternatieven behoort in ieder geval het alternatief waarbij de nadelige gevolgen voor het milieu worden voorkomen, dan wel, voor zover dat niet mogelijk is, deze met gebruikmaking van de beste bestaande mogelijkheden ter bescherming van het milieu, zoveel mogelijk worden beperkt."

3.1 Algemeen

De voorgenomen activiteit moet worden beschreven voor zover van gevolgen voor het milieu sprake is. De initiatiefnemer heeft aangegeven dat één alternatief zal worden ontwikkeld in het MER dat tevens het meest milieuvriendelijk alternatief is.

⁷ Ook kan worden gerefereerd aan het convenant duurzaam bouwen dat partijen in Waalwijk zijn overeengekomen.

Het verdient aanbeveling om onderscheid te maken tussen activiteiten die plaatsvinden:

- in de realisatiefase (inrichting/aanleg), o.a. in verband met bouwverkeer, grondverzet en stofoverlast;
- in de gebruiksfase (gebruik en beheer).

De voorgenomen activiteit betreft de planvorming en planuitwerking van een woningbouwlocatie voor stedelijke uitbreiding van Waalwijk met 2200-3000 woningen. De planvorming wordt gestuurd door planuitgangspunten, die voorzover van gevolgen voor het milieu sprake is kunnen worden onderverdeeld in:

- natuur, landschap en cultuurhistorie;
- verkeer;
- duurzaam bouwen.

Bevoegd gezag en initiatiefnemer hebben kenbaar gemaakt een plan te willen ontwikkelen, waarbij de weg waarlangs de planvorming plaatsvindt en de afwegingen en keuzes die gemaakt worden, expliciet zullen worden gemaakt in het MER.

Bij de planvorming dient een beschrijving te worden gegeven van de ligging van gebieden met verschillende functies (wonen, voorzieningen, verkeer, groen en water) in hun onderlinge samenhang en in samenhang met de omgeving. Daarbij moet in het bijzonder de kwaliteit van het woonmilieu in Waalwijk-west in relatie tot de natuurlijke en landschappelijke omgeving worden uitgewerkt en de mate waarin rekening wordt gehouden met de eigen identiteit en het stedenbouwkundig beeld van Sprang.

3.2 Voorgenomen activiteit

In het hiernavolgende worden voor de beschrijving van de voorgenomen activiteit aandachtspunten gegeven, gerangschikt volgens natuur, landschap en cultuurhistorie, verkeer en duurzaam bouwen. Een beschrijving in de vorm van kaarten met een toelichting verdient hierbij de voorkeur.

3.2.1 Natuur, landschap en cultuurhistorie

- de geplande ingrepen in het grond- en oppervlaktewatersysteem, waarbij de opbouw van de drie watervoerende pakketten in het gebied en de kenmerken van het water in die pakketten moet worden betrokken. Daarbij behoort het aandeel van de kwel uit die drie watervoerende lagen in relatie tot de grondwaterstand in het gehele plangebied;
- de relatie tussen grondwaterstandsverlaging of -verhoging ter plekke van de potentiële bouwlocaties en de omvang van zowel de kwel als van het gebiedsvreemde oppervlaktewater in het volledige plangebied. Hierbij wordt onder plangebied verstaan het totale invloedsgebied van de voorgenomen activiteit. Dit kan zich uitstrekken tot het (waterafhankelijke) natuurontwikkelingsgebied van Staatsbosbeheer⁸;

8 Zie bijlage 4, inspraakreactie nr. 5

- de interactie tussen seizoensfluctuatie in het peil van eventueel te realiseren oppervlaktewaterberging en de kwel in het plangebied;
- grondverzet en grondbalans; indicatie benodigde hoeveelheid en herkomst van de grond;
- de wijze waarop agrarische activiteiten ten noorden van de oude spoorbaan tijdelijk of permanent worden ingepast of worden beëindigd (in het kader van het te ontwikkelen Masterplan);
- de inrichting van de groenstructuur in de woonwijk en mogelijke relaties met het natuurgebied ten noorden van de wijk (wateronttrekking, verdamping, benodigd grondwaterpeil voor groenstructuur, 'groene linten', soortsk keuze);
- de belangrijkste kenmerken van de voorgenomen beheersmaatregelen in de toekomstige wijk (onkruidbestrijding, bemesting, seizoengebonden grondwaterfluctuaties);
- de wijze van omgaan met bestaande cultuurhistorisch, geomorfologisch en ecologisch waardevolle elementen; de mate waarin het natuurontwikkelings-traject en het bouwproces elkaar kunnen tegenwerken of versterken; wordt natuurontwikkeling binnen de nieuwe woonwijk nagestreefd en/of natuurontwikkeling geoptimaliseerd in het gebied in eigendom bij Staatsbosbeheer;
- de landschappelijke inpassing, waaronder de maximaal toelaatbare bouwhoogte en bebouwingsdichtheden.

3.2.2

Verkeer⁹

- de gehanteerde uitgangspunten voor de verwachte verkeersproductie;
- de verwachte in- en externe verkeersrelaties;
- de mate waarin de inrichting gericht is op een goede bereikbaarheid van de belangrijkste bestemmingen (zoals de voorzieningen in Waalwijk-centrum en de dagelijkse voorzieningen in Sprang) voor het langzaam verkeer;
- het parkeersysteem (bijv. autovrij, luw) en de gehanteerde parkeernormen (inclusief onderbouwing); hierbij moet de aandacht niet alleen uitgaan naar de milieu-effecten, maar tevens naar de extra ruimtelijke kwaliteit die gerealiseerd kan worden;
- de mogelijkheden voor openbaar vervoer op maat, waarbij verder wordt gekeken dan alleen vervoer per bus; in hoeverre kan de nieuwe woonwijk extra draagvlak genereren om de nu marginale openbaar vervoer-verbinding te verbeteren?;
- maatregelen ter beperking van de mobiliteit en bevordering van de verkeersveiligheid zoals 30 km-bepaling in de wijk en verkeersmaatregelen op de af- en aanvoerroutes naar de wijk;
- de mate waarin de locatie en de inrichting leidt tot toename of lokale afname van het verkeer, de verkeersvoorzieningen en de verkeerseffecten in de omgeving;
- mogelijk optredend sluipverkeer als gevolg van capaciteitstekort op het hoofdwegennet;

⁹ Bij dit onderdeel is het in paragraaf 2.1 'Probleemstelling' genoemde (demografisch) onderzoek van belang, om een beeld te krijgen van de doelgroepen, en te verwachten vervoersbehoefte wonen/werken en wonen/voorzieningen.

- de fasering in de bouw en de consequenties die dit heeft voor het draagvlak van voorzieningen (bijvoorbeeld het openbaar vervoer) en voor de ontsluiting van bestaande bebouwing;
- de dichtheden en locatie van woningen en functiemenging met voorzieningen met als doel de vermindering van de automobilititeit;
- de mate waarin de ten behoeve van de wijk te realiseren fietsverbindingen bijdragen aan het veiliger, comfortabeler en sneller maken van het Waalwijkse en regionale fietsnet.

3.2.3

Duurzaam bouwen

Energie

- omvang van de energievraag per sector (normaal tot zuinig); welke uitgangspunten zijn gehanteerd bij de berekening van de energiebehoefte (Energie Prestatie Norm of aanscherping hiervan);
- opties voor energievoorziening en hoe dit te optimaliseren, waarbij zowel wordt ingegaan op het gebruik van gangbare (gas/elektra) als duurzame bronnen (restwarmte van elektriciteitsproductie, industrie of afvalverbranding, zonne-energie, geothermische energie, biogas uit de voormalige stortplaats in Waalwijk-Noord, wind, warmte) vanwege de mogelijke invloed op de structuur en verkaveling van het plan;
- ruimtelijke randvoorwaarden en hoe deze te optimaliseren om energie-efficiënte energie-voorziening mogelijk te maken:
 - benutten restwarmte (afstandsverwarming);
 - korte afstand bron en vraag
 - grote warmtevraag per leidinglengte (hoge dichtheid, efficiënt leidingverloop
 - weinig kruisingen van leidingen met oppervlaktewater
 - benutten duurzame bronnen/zonne-energie;
 - richting ontsluitingsstructuur die aansluit bij zuid-oriëntatie gevels/daken
 - mogelijkheden van opslag van restwarmte en/of zonne-energie
 - locaties voor opstellen windturbines (langs verkeerszones, op bedrijven-terreinen)
- opties voor een eventuele toekomstige meer duurzame energievoorziening¹⁰⁾ en de benodigde ruimtereserveringen daarvoor.

Afvalbeheer/grondstoffen

- toepassingen van gerecycled materiaal zowel in de inrichtings- als beheerfase;
- de wijze waarop het gebruik van milieugevaarlijke stoffen in de beheerfase tot een minimum beperkt kan blijven;
- inzameling reststoffen;
- initiatieven ter beperking van afvalproductie (hergebruik, voorkomen zwerfafval en illegale stort, met name in het noordelijk gebied);

10 De gekozen stedenbouwkundige structuur ligt er voor ten minste honderd jaar, terwijl een bepaalde wijze van energievoorziening een veel kortere levensduur heeft. Aanscherping van de eisen aan de energievoorziening kan in de toekomst worden verwacht. Hiervoor dient het plan de flexibiliteit/ruimte te bieden.

- ruimtereserveringen voor inzameling van gescheiden afval, aantal fracties dat gescheiden ingezameld zal worden.

Watergebruik¹¹⁾

- toepassing gescheiden watersystemen;
- benutting en berging hemelwater;
- opties voor het beperken van drinkwatergebruik.

Materialen

- minimaliseren oppervlakte voor verharding;
- gesloten grondbalans;
- niet of selectief ophogen.

Flexibiliteit

- hoe gemakkelijk kunnen wijzigingen in uitgiftetempo, type en aantal woningen in het plan worden opgevangen;
- mogelijkheden om in te spelen op veranderingen op de lange termijn (tele-matica, individualisering, levensduur bestendige woningen).

3.3 Alternatieven

De keuze van het voorkeursalternatief, dat volgens de initiatiefnemer tevens het meest milieuvriendelijk alternatief (mma) zal zijn, moet worden gemotiveerd. Hiertoe zullen eerst per milieu-aspect varianten worden ontwikkeld. De meest milieuvriendelijke varianten per milieu-aspect zullen vervolgens worden samengevoegd in één mma. Dit betekent dat de keuzes voor de meest milieu vriendelijk variant per milieu-aspect in het MER moeten worden onderbouwd. Om een onderlinge vergelijking mogelijk te maken moeten de te vergelijken varianten volgens dezelfde methode en tot op hetzelfde detailniveau worden uitgewerkt.

Varianten die ruimtelijke aspecten betreffen, dienen op plattegrond en plan-kaart te worden weergegeven. Visualisaties (in de vorm van montagefoto's en tekeningen) zijn selectief noodzakelijk bij waardevolle aanzichten (relatie met Sprang-Capelle).

3.3.1 Referentie

De Commissie beschouwt het nulalternatief waarbij de voorgenomen activiteit niet plaatsvindt, in relatie tot het doel van het voornemen als niet reëel. Volstaan kan worden met het beschrijven van de huidige milieusituatie, inclusief de autonome ontwikkeling. Milieugevolgen van het in het MER te ontwikkelen alternatief moeten concreet worden gemaakt door vergelijking met deze referentie.

11 Zie ook bijlage 4, inspraakreactie nr. 11, tweede alinea

Het mma moet een reële keuzemogelijkheid bieden voor de besluitvorming en uitgaan van de beste bestaande mogelijkheden ter bescherming van het milieu waarbij maximale invulling wordt gegeven aan duurzaamheidsaspecten. De Commissie adviseert deze uitgangspunten te hanteren bij een 'actieve' ontwikkeling van het mma, zoals de initiatiefnemer overigens ook van plan is. Een werkwijze zou kunnen zijn dat eerst per milieu-aspect (natuur, landschap en cultuurhistorie, verkeer en duurzaam bouwen) wordt geoptimaliseerd, waarna geïntegreerd wordt en dilemma's worden opgelost en waarbij als laatste stap op haalbaarheid wordt getoetst. Het MER moet daarbij aangegeven welk ambitieniveau (liefst kwantitatief) per milieu-aspect als mma wordt ingezet¹². Deze werkwijze leidt uiteindelijk tot de keuze voor het mma.

Aandachtspunten zijn naar de mening van de Commissie:

- de kansen die de beïnvloeding van de waterstand, zowel jaargemiddeld als seizoensfluctuatie, ter plaatse van de bouwlocatie heeft op herstel van aanwezige waterafhankelijke natuur, niet alleen in de omgeving van de bouwlocatie, maar vooral ook in het veel ruimere totale plangebied;
- de kansen die dit project biedt om mitigerende maatregelen te treffen (werk met werk maken) teneinde de negatieve gevolgen ontstaan door peilverlaging, ten behoeve van de recent gebouwde woonwijken in Sprang, op de ontwikkeling van natuurwaarden in het plangebied zoveel mogelijk ongedaan te maken;
- hoge bebouwingsdichtheden (deze vormen niet alleen gunstige randvoorwaarden voor de levering van restwarmte, maar ook voor een hoogwaardig voorzieningenniveau -reductie mobiliteit-, voor hoogwaardig openbaar vervoer en voor minder aantasting van het buitengebied);
- dubbel grondgebruik en functiemenging in relatie tot zuinig ruimtegebruik;
- beperking van het watergebruik¹³ door vasthouden van schoon water (toepassen gescheiden afvoersystemen, toepassen van functietoekenning van water van schoon naar vuil, dus meervoudig watergebruik¹⁴);
- voorzieningen ter beperking van het energieverbruik;
- duurzaam materiaalgebruik;
- maatregelen om het autogebruik te ontmoedigen zoals:
 - het realiseren van goede fietsontsluitingen, zowel intern als extern via korte veilige en comfortabele routes;
 - ontwerpen voor het openbaar vervoer door middel van én gestrekte lijnvoering én hoge bebouwingsdichtheden nabij haltes en integratie van voorzieningen met OV-haltes;
 - concentratie van parkeren en het hanteren van een lage parkeernorm.

12 Dit is van belang omdat per milieu-aspect kan worden geoptimaliseerd naar verschillende ontwerpseisen. Voor het thema verkeer kan bijvoorbeeld worden ingezet op draagvlakversterking van het bestaande detailhandelsapparaat. Dit leidt tot minder externe verplaatsingen en daarmee tot minder autokilometers. Een dergelijk ontwerp leidt echter ook tot een andere ontsluitingsstructuur, die wellicht meer autovriendelijk is.

13 Zie ook bijlage 4, inspraakreactie nr. 11, tweede alinea

14 De uitbreiding van het aantal woningen vereist waarschijnlijk ook een uitbreiding van de capaciteit van de rioolwaterzuivering. Door parallel met de nieuwbouw, ook in de bestaande bouw meer regenwaterafvoeren te ontkoppelen en het regenwater in de wijk vast te houden, kan de uitbreiding minder zijn of wellicht achterwege blijven.

- minimaliseren van de negatieve verkeerseffecten op de omgeving.

3.4 Compenserende maatregelen

Artikel 7.10, lid 4 van de Wm:

"het bevoegde gezag kan bepalen dat, indien niet alle nadelige gevolgen voor het milieu kunnen worden beperkt, bij de ingevolge het eerste lid, onder b, te beschrijven alternatieven, tevens de mogelijkheden worden beschreven om door het treffen van voorzieningen of maatregelen elders de resterende nadelige gevolgen te compenseren.

Indien de activiteit effecten heeft in één of meerdere gevoelige gebieden zoals aangeduid in het Structuurschema Groene Ruimte (PKB deel 4, pag. 64) geldt het compensatiebeginsel¹⁵. Dit kan het geval zijn indien wordt gekozen voor optimalisatie van de potenties voor natuurontwikkeling binnen de woonwijk ten koste van het natuurontwikkelingspotentieel in het gebied van Staatsbosbeheer ten noorden van de geplande woonwijk. Het MER zal moeten beschrijven of wezenlijke waarden (zie ook hoofdstuk 4) in dit gebied worden aangetast en zo ja:

- of er een zwaarwegend maatschappelijk belang is voor realiseren van de activiteit in of nabij de gevoelige gebieden (verwezen kan worden naar paragraaf 2.1 probleemstelling);
- of er alternatieve locaties mogelijk zijn waarbij geen wezenlijke waarden worden aangetast. Indien dat het geval is zullen deze locatie-alternatieven moeten worden uitgewerkt op hetzelfde detailniveau als de overige alternatieven (verwezen kan worden naar paragraaf 2.1 probleemstelling);
- welke fysieke compenserende maatregelen genomen kunnen worden, indien ook na het treffen van preventieve en mitigerende maatregelen wezenlijke waarden worden aangetast. Compensatie voor de aantasting van de GHS (=provinciale groene hoofdstructuur) door bebouwing ten zuiden van de spoorlijn kan mogelijk worden gevonden door waterpeilverhoging in het gebied ten noorden van de spoorlijn. Dat impliceert het uitkopen dan wel sluiten van overeenkomsten met lokale veehouders¹⁶.

15 Hierbij kan gebruik worden gemaakt van de volgende publicatie: Ministerie LNV, Directie Groene Ruimte en Recreatie, Uitwerking compensatiebeginsel SGR, oktober 1995

16 Zie bijlage 4, inspraakreactie nr. 5, derde alinea voor een concrete suggestie

4. **BESTAANDE MILIEUTOESTAND, AUTONOME ONTWIKKELING EN GEVOLGEN VOOR HET MILIEU**

Artikel 7.10, lid 1, onder d van de Wm:

Een MER bevat ten minste: *"een beschrijving van de bestaande toestand van het milieu, voor zover de voorgenomen activiteit of de beschreven alternatieven daarvoor gevolgen kunnen hebben, alsmede van de te verwachten ontwikkeling van dat milieu, indien de activiteit noch de alternatieven worden ondernomen."*

Artikel 7.10, lid 1, onder e van de Wm:

Een MER bevat ten minste: *"een beschrijving van de gevolgen voor het milieu, die de voorgenomen activiteit, onderscheidenlijk de alternatieven kunnen hebben, alsmede een motivering van de wijze waarop deze gevolgen zijn bepaald en beschreven."*

4.1 **Algemeen**

De bestaande toestand van het milieu in het studiegebied, inclusief de autonome ontwikkeling hiervan moeten worden beschreven als referentie voor de beoordeling van de te verwachten milieu-effecten (referentiesituatie). Daarbij is de autonome ontwikkeling de toekomstige ontwikkeling van het milieu zonder dat de voorgenomen activiteit wordt gerealiseerd. Bij deze beschrijving moet het MER uitgaan van ontwikkelingen van de huidige activiteiten in het studiegebied en van reeds genomen besluiten over nieuwe activiteiten. Hierbij kan worden gedacht aan:

- de uitbreiding van de Efteling en de daarmee gepaard gaande verkeersvraag;
- het capaciteitstekort van de N261 en de mogelijke ombouw tot een weg met ongelijkvloerse aansluitingen;
- de wens om de 'weg om de noord' aan te leggen ten behoeve van de ontsluiting van Sprang-Capelle;
- de ontwikkeling van het natuurkerngebied ten noorden van het spoorbaan-tracé.

Als niet zeker is of bepaalde ingrijpende activiteiten zullen doorgaan of niet, dan kunnen hiervoor verschillende scenario's worden gebruikt.

Het studiegebied moet op kaart worden aangegeven en omvat de locatie en haar omgeving, voor zover daar effecten van de voorgenomen activiteit kunnen gaan optreden. Per milieu-aspect (lucht, bodem, water, et cetera) kan de omvang van het studiegebied verschillen. Tevens moet op kaart een overzicht worden gegeven van de in het studiegebied gelegen gevoelige gebieden en objecten (zoals het gebied in eigendom bij Staatsbosbeheer).

4.2 Gevolgen voor het milieu

Bij de beschrijving van de gevolgen voor het milieu dient ook aan positieve effecten aandacht te worden besteed (zoals het ontstaan van nieuwe natuur in de wijk als gevolg van het 'doorpersen' van kwelwater, de gevolgen van een autovrij/luw beleid op de ruimtelijke kwaliteit van de wijk en afname van hinder en de gevolgen van investeren in duurzame energie op energieverbruik en de vermindering van emissies ten opzichte van gangbare energie-opwekking). De Commissie vraagt in dit MER met name aandacht voor een kwantitatieve beschrijving van de hydrologie met behulp van een voldoende gedetailleerd hydrologisch model, waarmee de effecten van de verschillende varianten op de kwel en op de grondwaterstanden in het plangebied kunnen worden doorgerekend. Tevens moet een kwantitatieve beschrijving worden gegeven van de verkeersbelasting en geluidsbelasting van de diverse wegen in en om de locatie, alsmede de aantallen verplaatsingen en de verdeling over de vervoerwijzen ('modal split', zie ook paragraaf 4.6).

De door de Commissie van belang geachte aandachtspunten worden in de paragrafen 4.3 tot en met 4.8 aangegeven.

4.3 Water en bodem

Voor de huidige situatie dient aandacht besteed te worden aan:

- de hydrologische opbouw van de bodem; dikten en doorlatendheden van de drie watervoerende pakketten, alsmede dikte en weerstand van het dekzand en van de twee tussen de watervoerende pakketten gelegen minder doorlatende lagen;
- de huidige grondwaterstand en de omvang en de verdeling van de drie kwelstromen uit de genoemde watervoerende pakketten over het gehele plangebied in de huidige situatie;
- de stijghoogte in de drie watervoerende pakketten;
- de aanvoer van gebiedsvreemd oppervlaktewater.

Op basis van bovenstaande informatie dient een voldoende gedetailleerd hydrologisch model te worden opgezet van de grondwaterbeweging en de oppervlaktewater aan- en afvoeren in het plangebied. Dit model dient te worden geïjkt met voornoemde gegevens van de huidige situatie.

Na ijking van het model dienen de gevolgen van de verschillende varianten op de waterhuishouding zowel op jaar- (droog-gemiddeld-nat jaar) als op seizoensschaal te worden doorgerekend.

In de context van het doel wat wordt nagestreefd (uitgaande van het niet traditioneel ontwateren ten behoeve van woningbouw), wordt specifieke aandacht gevraagd voor het doorrekenen van de gevolgen van maatregelen als:

- geheel of gedeeltelijk ophogen van het maaiveld op de bouwlocaties;
- kruipruimteloos bouwen;
- verhogen van de grondwaterstand in het zomerseizoen door aanleggen van voldoende grote watervijvers met min of meer constant peil;
- de gevolgen van voornoemde varianten op de verblijftijd en daarmee op de waterkwaliteit in het eerste watervoerende pakket. Die kwaliteit hangt nauw samen met het landgebruik en de bemestingspraktijk in het intrekgebied

van het water in het eerste watervoerende pakket; voor de locatie Waalwijk-west is dat intrekgebied Waalwijk-zuid.

Tenslotte dient aandacht te worden besteed aan de zettingsgevoeligheid van de bodem in relatie tot het grondwaterpeilbeheer.

4.4 Levensgemeenschappen, ecosystemen en ecologische relaties

Ingegaan moet worden op de landschapsecologische relaties binnen de locatie en met de omgeving, met specifieke aandacht voor de soorten die vallen onder de Natuurbeschermingswet.

Een beschrijving dient te worden gegeven van de aanwezigheid en veranderingen van de terrestrische en aquatische natuur door de bestemmingsverandering of indirect als gevolg van een mogelijke verandering van de waterhuishouding, luchtverontreiniging en rustverstoring, ter plaatse zowel als in de omgeving.

Positieve effecten voor de natuur moeten eveneens worden aangegeven.

4.5 Landschap en cultuurhistorie

De bestaande landschappelijke patronen en elementen in het gebied moeten worden beschreven.

Een beschrijving van de geschiedenis van het gebied op hoofdlijnen is mede nuttig als mogelijke basis voor een stedenbouwkundig ontwerp.

Ingegaan dient te worden op mogelijke archeologische vindplaatsen.

Vervolgens kan worden aangeduid en beoordeeld welke visueel-ruimtelijke effecten het gebied op zijn omgeving zal hebben. Het verdient aanbeveling deze effecten niet alleen te beschrijven, maar vooral zo goed mogelijk te visualiseren.

4.6 Mobiliteitseffecten

Met behulp van een model dienen de effecten op de (toename van) (auto)mobiliteit en het gebruik van de meest relevante infrastructuur te worden berekend waarbij uit moet worden gegaan van de huidige en autonome ontwikkeling van de verkeersintensiteiten.

De gehanteerde uitgangspunten bij de modelberekening en de bron van de verkeersprognoses dienen te worden vermeld.

Hierbij moeten ook afgeleide effecten worden beschreven zoals de invloed van de bouwlocatie op de verkeersoverlast in de omgeving, de vergroting van het draagvlak voor openbaar vervoer als geheel, de mogelijkheden om via de locatie het fietsnetwerk te verbeteren en de benutting van stedelijke voorzieningen.

In het bijzonder moet aandacht worden besteed aan de effecten van het ombouwen van de N261 en de consequenties die het niet ombouwen heeft¹⁷.

17 Zie ook bijlage 4, inspraakreactie nr. 11, derde alinea

4.7 Woon- en leefmilieu

Het MER dient te beschrijven welke (bestaande) activiteiten in en rond de locaties het woon- en leefmilieu negatief beïnvloeden. In ieder geval dient aandacht te worden besteed aan de milieugevolgen (lawaaï, luchtverontreiniging, stank, veiligheid, hinder en energieverbruik) van de bestaande en de toegenomen verkeersbewegingen in relatie tot de feitelijke snelheden van het verkeer¹⁸.

Ten behoeve van het bepalen van de geluideffecten dient de significante verandering in intensiteiten op bestaande wegen en verwachte intensiteiten op nieuwe wegen te worden bepaald. Als significante verandering worden beschouwd een toename van ten minste 30% of een afname van ten minste 20%, omdat dit in relatie staat met een verschil in geluidbelasting van 1 dB(A).

4.8 Duurzaam bouwen

Energie

De bestaande toestand van het plangebied en de regio dient te worden geïnventariseerd met betrekking tot:

- huidige energieverbruik, per sector en per energiedrager;
- huidige energie-infrastructuur (leidingnetten);
- beschikbaarheid van restwarmte in de regio;
- verwachte technische ontwikkelingen ten aanzien van energievoorziening; uitbreiding of vervangingsplannen in de regio.

De ontwikkelde varianten dienen te worden vergeleken en doorgerekend op emissies en primair gebruik van fossiele brandstoffen.

Grondstoffen

In het MER dient te worden nagegaan in hoeverre de ontwikkelde varianten fundamenteel verschillen op het punt van het streven naar een gesloten grondbalans. Tevens dienen van de varianten de verschillen van bouwmaterialen naar soort aangegeven te worden, betrekking hebbend op materialen voor de verkeersstructuur, inclusief parkeren (verharding).

Water

Per variant moet worden aangegeven hoeveel regenwater afgevoerd wordt naar de RWZI en hoeveel wordt gebufferd in het plangebied. Daarnaast dient te worden aangegeven hoeveel (ongezuiverde) overstort nog te verwachten is.

18 Zie ook bijlage 4, inspraakreactie nr. 11, vierde alinea

5.

VERGELIJKING VAN ALTERNATIEVEN

Artikel 7.10, lid 1, onder f van de Wm:

Een MER bevat ten minste: *"een vergelijking van de ingevolge onderdeel d beschreven te verwachten ontwikkeling van het milieu met de beschreven gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit, alsmede met de beschreven gevolgen voor het milieu van elk der in beschouwing genomen alternatieven."*

De milieu-effecten van de voorgenomen activiteit en de varianten moeten onderling en met de referentiesituatie worden vergeleken. Doel van de vergelijking is inzicht te geven in de mate waarin de positieve en negatieve effecten van de voorgenomen activiteit en de varianten verschillen. Vergelijking moet bij voorkeur op grond van kwantitatieve informatie plaatsvinden.

Bij de vergelijking moeten de doelstellingen en de grens- en streefwaarden van het milieubeleid worden betrokken.

6.

LEEMTEN IN KENNIS

Artikel 7.10, lid 1, onder g van de Wm:

Een MER bevat ten minste: *"een overzicht van de leemten in de onder d en e bedoelde beschrijvingen [d.w.z. van de bestaande milieutoestand en autonome ontwikkeling daarvan, resp. van de milieu-effecten] ten gevolge van het ontbreken van de benodigde gegevens."*

Het MER moet aangeven, over welke milieu-aspecten geen informatie kan worden opgenomen vanwege gebrek aan gegevens en wat hiervan de reden is. Tevens moet worden beschreven in hoeverre op korte termijn zou kunnen worden voorzien in leemten in informatie. Deze inventarisatie moet worden toegespitst op die milieu-aspecten, die (vermoedelijk) in verdere besluitvorming een belangrijke rol spelen. Op die manier kan worden beoordeeld, wat de consequenties moeten zijn van het gebrek aan milieu-informatie.

7. EVALUATIEPROGRAMMA

Artikel 7.39 van de Wm:

"Het bevoegd gezag dat een besluit heeft genomen, bij de voorbereiding waarvan een milieu-effect-rapport is gemaakt, onderzoekt de gevolgen van de betrokken activiteit voor het milieu, wanneer zij wordt ondernomen of nadat zij is ondernomen."

De gemeenteraad van Waalwijk moet bij het besluit aangeven op welke termijn een evaluatieonderzoek verricht zal worden om de voorspelde effecten met de daadwerkelijk optredende effecten te kunnen vergelijken en om zo nodig aanvullende mitigerende maatregelen te treffen.

Het verdient aanbeveling dat B&W van de gemeente Waalwijk in het MER reeds een aanzet voor dit onderzoek geeft, omdat er een sterke koppeling bestaat tussen onzekerheden in de gebruikte voorspellingsmethoden, de geconstateerde leemten in informatie en het te verrichten evaluatieonderzoek.

8. VORM EN PRESENTATIE

Bijzondere aandacht verdient de presentatie van de vergelijkende beoordeling van de alternatieven (mma en referentie-situatie) en varianten. De onderlinge vergelijking dient bij voorkeur te worden gepresenteerd met behulp van tabellen, figuren en kaarten.

Voor de presentatie beveelt de Commissie verder aan om:

- het MER beknopt te houden, onder andere door achtergrondgegevens (die conclusies, voorspellingen en keuzen onderbouwen) niet in de hoofdtekst zelf te vermelden, maar in een bijlage op te nemen;
- een verklarende woordenlijst, een lijst van gebruikte afkortingen en een literatuurlijst bij het MER op te nemen;
- bij gebruik van kaarten recent kaartmateriaal te gebruiken, topografische namen goed leesbaar weer te geven en een duidelijke legenda erbij te voegen.

9.

SAMENVATTING VAN HET MER

Artikel 7.10, lid 1, onder h van de Wm:

Een MER bevat ten minste: *"een samenvatting die aan een algemeen publiek voldoende inzicht geeft voor de beoordeling van het milieu-effectrapport en van de daarin beschreven gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit en van de beschreven alternatieven."*

De samenvatting is het deel van het MER dat vooral wordt gelezen door besluitvormers en insprekers en verdient daarom bijzondere aandacht. Het moet als zelfstandig document leesbaar zijn en een goede afspiegeling zijn van de inhoud van het MER.

Daarbij moeten de belangrijkste zaken zijn weergegeven, zoals:

- de hoofdpunten voor de besluitvorming;
- motivering van de keuze voor het voorkeursalternatief (tevens mma);
- de belangrijkste effecten voor het milieu;
- de vergelijking van de alternatieven en varianten;
- belangrijke leemten in informatie.

BIJLAGEN

bij het advies voor richtlijnen
voor het milieu-effectrapport
Woningbouw in Waalwijk West

(bijlagen 1 t/m 4)

BIJLAGE 1

Brief van het bevoegd gezag d.d. 17 januari 1997 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen

Sector Grondgebiedszaken
afd. ROV

postbus 10150
5140 gb waalwijk
raadhuisplein 2
5141 kg waalwijk
telefoon 0416 683456*
fax 0416 683438

Gemeente
Waalwijk

Commissie voor de milieu-effectrapportage
Postbus 2345
3500 GH Utrecht

Commissie voor de milieu-effectrapportage	
21 JAN. 1997	
80-93	
855-1+1m3 (7x)	
Kopie naar: S-IP m Bib	

brief nr. *690*
behandeld door H.M.J. Ummels
tel. doorkiesnr. 0416-27 29 34
uw schrijven d.d. --
onderwerp Startnotitie mer t.b.v. woningbouwlocatie

datum 17 januari 1997
bijlage(n) div

verzonden 20 JAN. 1997

Geachte Commissie,

In verband met het voornemen van ons college om in het gebied, gelegen te westen van de provinciale weg N 261 en ten noorden van de kern Sprang een ruimtelijk plan te ontwikkelen dat zal voorzien in realisering van een woningbouwlocatie voor de bouw van ca. 2000 tot maximaal 3.000 woningen hebben BRO-Adviseurs een startnotitie mer opgesteld.

In zijn vergadering van 2 januari 1997 heeft de raad van de (nieuwe) gemeente Waalwijk (bevoegd gezag) besloten die startnotitie mer in procedure te brengen.

Middels publicatie in de Staatscourant van 9 januari jl. en in het huis aan huis verspreide weekblad 'De Maasroute' van gelijke datum is bekend gemaakt dat genoemde startnotitie met ingang van 10 januari 1997 gedurende 4 weken ter inzage ligt en dat gedurende die termijn door een ieder schriftelijk opmerkingen en wensen kenbaar kunnen worden gemaakt aan het adres van de gemeenteraad.

Bijgaand treft u genoemde startnotitie en een kopie van de bekendmaking in 7-voud aan.

Wij verzoeken uw commissie de raad middels uw richtlijnen te adviseren.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Waalwijk,
Namens dezen,
de chef van de afdeling Ruimtelijke Ordening en Volkshuisvesting,

H.H.M. van den Broek
H.H.M. van den Broek

n.v. bank voor ned. gemeenten
t.b.v. belastingen rek. nr. 28.50.39.334
t.b.v. deb.-alg. rek. nr. 28.50.41.932
girorekening van de bank
voor ned. gemeenten nr. 1081

BIJLAGE 2

Kennisgeving van de startnotitie in Staatscourant nr. 6 d.d. 9 januari 97

Gemeente
Waalwijk

Wet milieubeheer/Algemene wet
bestuursrecht

Inpraak Milieu-effectrapportage
Burgemeester en wethouders van de gemeente Waalwijk hebben het voornemen om een ontwikkelingsplan voor het gebied ten westen van Waalwijk en ten noorden van de kern Sprang, ten oosten van de lijn Koestee/Hogeveert en ten zuiden van de A59/Maasroute op te stellen. Binnen vorenomschreven gebied wordt een tweedeling gemaakt. Het gebied gelegen ten noorden van de voormalige spoorlijn wordt met name bestemd voor natuurontwikkeling. Voor het gebied ten zuiden van bedoelde voormalige spoorlijn wordt overeenkomstig de aanwijzing van de provincie Noord-Brabant een woningbouwlocatie ontwikkeling voor ca. 2.000 tot 3.000 woningen. Daartoe zal een ontwerp-bestemmingsplan worden opgesteld. Op grond van het Besluit milieu-effectrapportage vormt een planvoornemen voor de bouw van 2.000 of meer woningen een activiteit waarvoor een milieu-effectrapport moet worden opgesteld. Het bevoegd gezag inzake vaststelling van bedoeld bestemmingsplan is de gemeenteraad van Waalwijk. Het gezag stelt richtlijnen op waaraan het milieu-effectrapport zal moeten voldoen (mer).

Voor de start van de milieu-effectrapportage procedure hebben Burgemeester en wethouders (initiatiefnemer) een zogeheten startnotitie opgesteld. In deze notitie komen de navolgende onderwerpen aan de orde:
probleem- en doelstelling: de motivering waarom meer dan ca. 2.000 woningen moeten worden gebouwd en de politiek-bestuurlijke achtergrond van de voorgenomen woningbouw;
beschrijving en waardering van de huidige kenmerken van het gebied;
beschrijving van de voorgenomen activiteit en varianten voor een mogelijke opzet van het stedenbouwkundig plan;
overzicht van de te onderzoeken effecten;
relatie met de planvorming en de te volgen procedure.

Inzage

De startnotitie ligt met ingang van 10 januari 1997 gedurende 4 weken tijdens werkdagen van 9.00 tot 12.00 uur voor een ieder ter inzage:

in het gemeentehuis te Waalwijk, Raadhuisplein 2, bij de receptie;

in het voormalige gemeentehuis te Sprang-Capelle, Raadhuisstraat 64.

Reacties

Voordat de richtlijnen voor opstelling van een milieu-effectrapportage worden opgesteld kan een ieder met ingang van 10 januari 1997 gedurende genoemde termijn van 4 weken schriftelijk opmerkingen en wensen kenbaar maken aan het adres van de gemeenteraad, Postbus 10.150, 5140 GB Waalwijk.

Inlichtingen

Voor nadere inlichtingen en het verkrijgen van een kopie van de startnotitie (waarvan de kosten in rekening gebracht worden), en voor inzage in de startnotitie buiten genoemde uren kunt u contact opnemen met de sector Grondgebiedzaken, Raadhuisstraat 64 te Sprang-Capelle, tel. 272934.

BIJLAGE 3

Projectgegevens

Initiatiefnemer: College van B&W Gemeente Waalwijk

Bevoegd gezag: Gemeenteraad van Waalwijk

Besluit: Vaststellen bestemmingsplan

Categorie Besluit m.e.r.: C 11

Activiteit: De gemeente Waalwijk heeft het voornemen om in Waalwijk-west een woningbouwlocatie te realiseren van 2200 tot mogelijk 3000 woningen

Procedurele gegevens:

kennisgeving startnotitie: 9 januari 1997

richtlijnenadvies uitgebracht: 13 maart 1997

Bijzonderheden: In haar richtlijnenadvies vraagt de Commissie bijzondere aandacht voor de onderbouwing van de keuze voor de locatie Waalwijk-west en voor het concreet en toetsbaar maken van de ambities van de gemeente om natuurontwikkeling en woningbouw samen op te laten gaan.

Samenstelling van de werkgroep:

ir. F.A.C. de Haas

ir. J.E.M. Lax

drs. J.C. Schouw

dr. J.T. de Smidt (voorzitter)

ir. J.H.G. Verhagen

Secretaris van de werkgroep: ir. I.A. Steinhauer

BIJLAGE 4

Lijst van inspraakreacties en adviezen

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
1.	972201	Rijksconsulentschap Noord-Brabant	Den Bosch	971802
2.	972901	LTO Raad Brabant	Tilburg	971802
3.	973001	Afd. GLTO "De Langstraat"	Waspik	971802
4.	970302	Gasunie	Eindhoven	971802
5.	970502	Ministerie van Landbouw, Natuurbe- heer en Visserij, Regio Brabant-West, Staatsbosbeheer	Tilburg	971802
6.	970502	Brabantse Milieufederatie	Tilburg	971802
7.	970702	Kamer van Koophandel	Tilburg	971802
8.	970602	Cie Paddestoelen en Natuurbehoud	Wijchen	972502
9.	971302	Woningbouwsichting "Sprang- Capelle"	Sprang - Capelle	972502
10.	971402	Samenwerkingsverband Midden- Brabant	Tilburg	972502
11.	972102	Directoraat-Generaal Rijkswaterstaat Directie Noord-Brabant	Den Bosch	972502
12.	972201	Ministerie van Economische Zaken, Rijksconsulentschap Noord-Brabant	Den Bosch	972502